

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Volumen ...**

Virtutes Theologicæ. Libro Triplici Fidei, Spei, & Charitatis materias expono

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lugduni, 1663

Liber LII. Interdictum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80695](#)

LIBER LII. INTERDICTVM.

Perumque nomen Interdicti sumitur in Iure predicto, seu ordinatione Iudicis inter reum, & actorem. Nam cum hi contendunt de aliqua possessione obtinenda, vel retinenda, & Iudex quid faciendum statuit, statutum illud quia est inter duos dictum, Interdictum appellatur Institut. de interdict. in principio, & Digestis eodem titulo, & Gloss. Clement. i. de foro competit. At Interdictum sumpium à verbo Interdico solum significat decretum Iudicis prohibitorum, quo Iudex aliquid faciendum prohibet. Institut. de interdictis, §. Exhibitoria. Strictius in praesenti nomine Interdicti sumitur pro honorum spiritualium prohibitione in paenam, vel medicamen alicuius delicti imposta, & iuxta hanc acceptationem Interdictum una est ex Ecclesiasticis Censuris, quarum mentione sit in Cap. Quærenti, de verborum significatione. Expendam itaque quid, ac quotuplex sit hoc Interdictum, eius effectus, peccatum, ac paenas illud violentium, eiusdem causas, & relaxationem. Demum Interdicta speciatim in iure lata expendam.

SECTIO PRIMA.

De Interdicto Receptiores sine pugna Sententiae.

CAPUT I.

Quid, & quotuplex sit Interdictum.

I
Quid in
terdictum.

INTERDICTVM est Ecclesiastica Censura Sacramentorum usum, divina officia, & sepulturam Ecclesiastam secundum seipsum prohibens. Omnes.

2
Interdictum
Locale

Locale, aliud Personale, aliud Mixtum. Locale est, quo directe interdicto Personale, citur locas, ne in eo diuina officia audiantur & Mixtum, ab incolis, vel estraneis, quamvis persone loci interdicti possint officia diuina alibi exaudire.

Aliud interdictum est

Locale, aliud Personale,

Interdicto populus, nisi aliud exprimatur: & posso interdicto personali, non censetur politum locale, loco, non nisi hoc exponatur à Iudice. Quare interdicta censuræ aliqua Ecclesia possunt Sacerdotes illius in populo in alia Sacra officia persolere, modo ipsi non tercium fuerint in causa culpabili, ob quam latum sit nec è con-

Personale est, quando prohibetur populus, vel aliqua persona particularis officia audire ubiquecumque adsit: & ideo immediate dirigitur ad personam, differtque à locali, quod ad certum locum non terminetur. Mixtum vero complectitur locale, ac personale, quia interdicto locum, & personas simul. Vnumquodque ilorum potest dividii in simplex, & mixtum hoc est, generale tantum, aut particularē tantum, aut generale, & particulae simul. Cap. Non est nobis, de portul. Suarius de Censur. d. 32, fol. 1. & 2. Fillius tractat. 8. numer. 1. Toleatus libro primo, capite 51. Narr. summa capite 27, nro mero 164.

Interdicto loco non censetur interdictus populus, nisi aliud exprimatur: & posso interdicto personali, non censetur politum locale, loco, non nisi hoc exponatur à Iudice. Quare interdicta censuræ aliqua Ecclesia possunt Sacerdotes illius in populo in alia Sacra officia persolere, modo ipsi non tercium fuerint in causa culpabili, ob quam latum sit nec è con-

4
Interdict
localis
est.

5
Interdict
personale
est.

6
Sed etiam
modificatio
mixtum
est.

7
Caren
varia
in sub
populi
principia
tempore
Ecclesiast
separatio
in sepa
re.

Sect. I. De Interdicto Recept. Sentent. 293

terdicto locali dedere, nullibi possunt audire, vel persoluere diuina officia. Posito autem interdicto locali, non possunt cines illius loci, ino neque exteri in loco interdicto celebrare. E. Sicut de festis excomm. in 6. Sylvestr. v. Interdictum 2.m.7. Regin. l.3.r.m.5.

liucius tractatu 18. numero 24. Sayrus libr. 3
cap...numer. 23. Suarius disputation. 32. section.
numer. 13.

Aliqua Cinitate interdicta , intelliguntur
etiam interdicta esse suburbia , idest , aedificia , 8
que sunt extra muros Cinitatis , vel illis conti- Cinitate
gu , aut vicina . Et hoc valet , etiam si loca illa inerdicta ,
sunt alterius Dioecesis , & non subdita Iudici suburbia
Ecclesiastico , a quo latum fuit interdictum , intelliguntur
Quia tunc illa suburbia non censerentur in- etiam inter-
terdicta ab Episcopo , sed a iure communi . dici .
Suaris *disputation. 3. section. 2. numer. 32. Co-*
ninch. disputation. 17. num. 18. Filiarius irat. 18.
num. 8. & 9.

Interdicta aliqua Civitate per interdictum
locale generale , etiam Religionum Ecclesias,
qua alias sunt exempta confcri interdictas
Tridentinum statuit. Vnde Religiosi tenentur
interdictum locale generale obseruare. Per in-
terdictum tamen speciale non potest Episco-
pus Ecclesias exemptas interdicere. Quia ius
id ei non permittit. Tridentin. sess. 15. capit.

12. f. 22.
Ecclesia interdicta, intelliguntur interdicta
eis Capella, ac cœmeteria Ecclesie contigua.
Quia censentur vnum corpus, & accessorum
sequitur principale. Contigua dixerim ea, quo-
rum extrema sunt simul, seu quoniam extremita-
tes se inicuere tangent, ita tunc inter unum, &
alterum aliud aliquid non interponatur. Nauarra
capite 27. numero 167. Sayrus libro 3. capite
2. numero 16. Reginaldus libro 33. nume-
ro nono.

In personali interdicto non includitur Index, qui illud tulit. **Quia** non potest se ipsum interdicere, cum non habeat iuridictionem coactioam in se ipsum: sicut necesse habet in Superiore, vel aequali, sed solum in subditis. In locali vero interdicto includuntur etiam ipse Index, vel superior, vel aequalis. **Quia** effectus interdicti sunt instituti à iure communis, in iure autem communis non potest Index inferior Papa dispensare. Vnde Index, qui locum aliquem interdixit, tenetur abstinere ab officiis in eo loco persolvendis. **Quia** hic est effectus à iure communis introductus, in quo non potest dispensare. Coninch. disputatio decima septima, dubio decimo octavo, numero vigesimo quinto. Navarr. capite vigejmo septimo, numero 161. Sayrus lib.3, cap.3, num.68. Filiocius tractat. 18. num.26.

C A P V T I I.

De Interdicti Effectibus.

Nterdicti effectus ad tria capita
reucovatur. Primū est priuatio acti-
ua, & passiuia quorūdā Sacramen-
torū. Secundū, priuatio actiua, &
passiuia diuinorum officiorū. Ter-
tium, priuatio similiis Ecclesiasticæ sepulture. iur.
cap. Si ciuitas. cap. Alma mater, de sent. excomm.
in 6. Hi effectus cōmunes sunt proportionalite
omni interdicto tam locali, quam personali^r

294 Theologiæ Moralis. Liber LII.

& utriusque tam generali, quam particulari. Singula expendo capita.

Primus effectus seu priuatio a vita, & passua Sacramentorum.

¹³
De Baptis-
mo. & Con-
firmatione
interdicti
localis tem-
pore.

Interdicti localis tempore, sine sit generale, sine particolare, Sacraenta Baptismi, ac Confirmationis possunt administrari parvulis, & adultis sanis, & infirmis, idque solemniter cum catechismis, exorcismis, vocatione Christismis in vertice, publicè, & apertis ianuis. Unde Parochus, cuius Ecclesia est interdicta, non tenetur, aliam non interdicte adire, vt Sacramentum Baptismi administraret. Qui illius Parochia quoad hunc effectum interdicta non est c. Quoniam c. Alma mater, de sem. excomm. in 6. Sayr. libr. 5. capit. 7. numer. 3. Filliue in tractat. 18. numer. 31. & 2. Suar. disputation. 33. sectione 1.

¹⁴
De eiusdem re propter personaliter interdictus interdicto tempore in-
terdicti personali
tempore in-
terdicti personali.

Sacramentum vero Confirmationis recipere personaliter interdictus interdicto personali generali. Ille autem, qui personaliter specialiter interdicto ligatus est, aut qui dedit interdicto causam, ad hoc Sacramentum admitti non potest, nisi prius condignam satisfactionem prescriptam ab Ecclesia praestiterit. Quia hic est reus culpa, & contumacia. Licitum est quidem Baptismum etiam solemniter ministrare, qui interdicto personali generali afficitur. Personæ vero specialiter interdicta non licet extra necessitatem id ministrare. In necessitate autem licebit, priuatum tamen. Similiter personaliter interdictus interdicto personali generali, & qui causam interdicti non dedit, potest ministrare Confirmationis Sacramentum, sicut & Baptismi; specialiter vero interdictus minus potest. Bonac. disputation. 5. punt. 3. Paragraph. 1. num. 4. & 6. Filliue in tractat. 18. num. 33. & 3. Suar. disputation. 33. sect. 1. num. 9. Sayr. libr. 5. cap. 7. num. 6. Reginaldus. 32. num. 24.

¹⁵
De Paenitentia Sa-
cramento
tempore in-
terdicti lo-
calis gene-
ralis, &
specialis.

Poenitentia Sacramentum tempore generalis interdicti localis iure novo conceditur tam gratis, quam sanis. Excepit tamen excommunicatos, qui quidem ad Poenitentiam non admittuntur interdicti tempore nisi in mortis articulo, vel nisi superiore legitimo absolutorum fuerit. Et illos, quorum culpa, dolo, vel fraude latum est interdictum. Et illos, qui auxilium, consilium, vel favorem dedere ad patrandum delictum, propter quod interdictum est latum; hi etenim absoluvi non possunt, nisi prius satisficiant; vel si id nequeant gerere, donec saltem dent cautionem de satisfaciendo: vel quando haec præstare non valent, iurent, se quamprimum poterunt, satisfacturos, simulque curarint, ut ab aliis satisfiat. Sic statuit Cap. Alma, de sententia excommunicationis, in sexto. Unde quilibet Confessarius, qui non dedit culpabilem causam locali interdicto, potest eo tempore in loco interdicto Sacramentum Poenitentia administrare. Quando vero specialiter est interdictus Confessarius, non potest licite hoc Sacramentum administrare, excepto necessitatis casu. An vero valide administraret, Sectionis secunda est resolutio. Henriquez lib. 13. cap. 45. Tolerus lib. 1. cap. 20. Coquarrus ad c. etib. a mater, p. 2. §. 3. num. 1. Filliue,

tr. 18. n. 38. Suar. d. 33. sect. 1. n. 20. Sayr. l. 5. c. 67. n. 8. & 9.

Sacramentum Eucharistie iure antiquo, & etiam à fortiori iure novo infirmis inprobabilis mortis periculo existentibus tempore interdicti. ^{Quid de} Eucharistie ^{tempore interdicti} ^{Eucharistie} & localis administrari potest, cum solita solem, Sacramentate, idest, cum gestatione luminarium, cum te campanula sonitu, cum recitatione Psalmorum, & cum apparatu Sacerdotis, & Christi fulibus cum luminibus comitantibus. Unde fœmina vicina partui, dum prima vice est partur, vel si alias cum periculo peperit, & incipienti pericolosam navigationem, & prælia-^{ture}, & ei, qui est suspendendus, licet est, Eucharistiam administrare interdicti localis instantia, & hoc per modum viatici. Quia hi omnes in probabili periculo mortis diversantur. Alio vero tempore, secluso privilegio, non licet, in loco interdicto Eucharistiam recipere. Extra autem locum interdictum, licet est, modo recipiens non sit personaliter interdictus interdicto speciali, vel generali; vel non dederit causam culpabilem interdicto. c. Premittimus, de sententia comm. c. Alma mater. c. Quod in te, de paenit. Sayr. l. 5. c. 7. n. 21. & 26. Vgol. n. 26 tab. 1. c. 7. §. 6. n. 5. Bonac. d. 1. pun. 3. §. 2. n. 8. Nataf. summ. c. 27. n. 169. Suar. d. 11. sect. 1. n. 28. Henriquez l. 13. c. 45. n. 2. Sacerdos vero, qui, sublati interdicto, habet ius administrandi Eucharistie Sacramentum, potest illud administrare interdicti tempore in mortis articulo, modo ipse non dederit interdicto causam, nec si speciali interdicto ligatus. Similiter interdictus personaliter interdicto generali potest Eucharistiam recipere per modum viatici absque alia satisfactione, modo non dederit interdicto causam, nec sit specialiter interdictus. Ab his enim prius est exhibenda satisfactio, si exhibiti potest: si minus cautio erit præstanda. Coninch. d. 17. dub. 2. n. 45. Suar. d. 33. sect. 1. n. 24. & 26. Fill. tr. 18. n. 39.

Sacramentum Extremæ Unctionis ministram non est interdicto personaliter, aut interdicti localis personalis, vel particularis tempore, nisi aliquibus sit ex speciali privilegio permisum. Unde personaliter interdictus non potest hoc recipere Sacramentum in loco non interdicto. Quia interdictum personaliter personas afficit, & suum in illis producit effectum, ubique existant. Præterea tempore interdicti localis non potest hoc Sacramentum nulli personæ erâ non interdicta, quamvis sit Clericus non interdictus, in loco interdicto ministrari. Et hoc verum etiam in illis festiuitatibus, in quibus ex privilegio iuris licitum est diuina officia audire. Cap. Quod in te, de paenit. Sayr. lib. 5. cap. 7. num. 29. Nauarr. c. p. 27. numer. 179. Suar. disput. 33. sect. 1. Fill. tract. 18. cap. 2. q. 1. 7.

Ordines Sacramentum administrari non potest specialiter interdicto, aut interdicti localis tempore. Quia interdictum priuat Sacramentorum perceptionem, nisi aliqua specialis exceptione in aliquo sacramento fiat, quam non constat in hoc fuisse factam. Excipitur tamen causus necessitatis, v. gr. si non essent Sacerdotes, qui necessitatis tempore sacramenta conseruent, licetum esset ordinem in loco interdicto ministrare, si alius locus commodus non perdictus

ESCON
Theol. P
Tom. V.
Ex. L

Sect. I. De Interdicto Recept. Sent. 295

16 Quid de
chari-
tate.
17
18
19
20
21
22
23
24
25

terdictus non esset. Verum non interdictus personaliter potest in loco non interdicto ordinis recipere, & tempore interdicti localis possunt Clerici, & laici ordines suscipere alibi, modo causam culpabilem interdicto non derident. cap. Non est vobis de sponsal. Vinaldus de interdict. n. 211. Henriquez l. 13. c. 45. §. 4. Sayr. l. 5. c. 7. n. 38.

Licet non est personis interdictis, aut interdicti localis tempore matrimonium contrahere: nisi forte convarium sit vsu receptum. Quia licet matrimonium sit contractus, etiam Sacramentum, quod non potest licite administrari interdicto, vel interdicti tempore, exceptis Sacramentis, que in iure exprimuntur. Suaus d. 33. sect. 1. n. 50. Filibucus tract. 18. c. 2. q. 8. Bonac. d. 5. pun. 3. §. 3. n. 8. Reginaldus l. 3. tr. 3. n. 28.

Sponsalia autem de futuro licet, ac validè fieri possunt sive in loco interdicto, sive inter personas interdictas. Quia nec sunt Sacramenta, neque aliquid Sacrum, sed est tantum quidam humanus contractus. Benedictiones vero, quæ super coniugatos sunt, licet in tempore interdicti localis generalis, modo sicut ianuis clausis (exclusis excommunicatis, & interdictis) sine solemnitate, & coniugati habeant priuilegium assistendi diuinis. Imo haec benedictiones fieri possunt cum solemnitate iis diebus, in quibus licet in est persoluere diuina officia solemniter, exceptis diebus, qui sunt solemnitates nupciales ab Ecclesia prohibentur. Porro huiusmodi benedictiones haud possunt fieri super coniugatos, quorum eterque, vel alter est personaliter interdictus interdicto particulari, aut generali personali. Suaus d. 33. sect. 1. n. 46. & 47. Conat. ad c. Alma, p. 2. §. 2. n. 7. Henriquez l. 13. c. 44. n. 1. Bonac. d. 5. pun. 3. §. 3. num. 5.

Secundus effectus, seu priuatio diuinorum officiorum.

11 Interdicti effectus est diuinorum officiorum priuatio. Vnde interdicti localis generalis tempore prohibetur celebrare Missas, & diuina officia loco interdicto, vt sono organorum, vel campanarum pro diuino officio. Nomine autem diuini officij intelligitur illud, quod in Ecclesia à ministro fit Ecclesiastico, seu à persona consecrata, aut deputata ad illud officium. Hinc elicio, horas Canonicas esse officium diuinum, imo Sacramentalia nomine diuini officij venire, vt sunt omnes ceremoniae Sacrae, que ad solemnum spectant ritum Sacramentorum immediate, vel præparatorie, vt est solemnis benedictio nupciarum, Templi, Vaforum Sacrorum, Corporalium, Vestium Sacrarum, Candelarum, Ramorum, Cinerum, Fötis Baptismalis aquæ, aut Episcopi, litaniae proceſſionaliter recitare cum Cruce, & superpelliculis, officia vero, quæ non requirunt personam Ecclesiasticam ad ea deputatam non consentur prohibita, qui non consentur officia Ecclesiastica, & communia, sed priuata; vnde generalis confessio, & absolutio, Angelica Salutatio, mæla benedictio, Crucis adoratio, priuata animæ officia recitari solita, à Confraternitatibus commendatio, prædicatio, purificatio mulieris Eccl. & Mend. Theol. Moral. Tom. VI.

post partum, & similia officia permittuntur. c. Si ciuitos. c. Alma, de sent. excommun. in 6. Sua. d. 4. 26. 3. n. 4. Fill. 17. 18. n. 79. Sayr. l. 5. c. 5. n. 3. 38. Reginald. l. 3. 2. n. 3.

Tempore interdicti cuiusvis sine localis, sive personalis obligati ad Horas priuatas eas debent recitare, sive ad eas ex speciali voto, sive personalis ratione Beneficij, sive ratione Ordinis Sacri interdicti teneantur. Et beneficiarij eas omittentes ad tempore, restituitionem fructuum pro rata omissionis obligati ad obligantur. Nauarra summa capite 27. numero officii Cap. 175. Filinclus tractatu 18. numero 62. Sayrus monicu. l. 5. c. 5. n. 10.

Iure novo Bonifacius VIII. in c. Alma mater concessit, vt diebus singulis tempore interdicti localis generalis in Ecclesiis, & Monasteriis possit Missa cum quadruplici moderatione celebrari. Prima, vt submissa voce celebretur. Secunda, vt ianuis clausis. Tertia, non pullatis campanis. Quarta exclusis excommunicatis, & interdictis. Annotari vero circa hanc moderationem, quod quando celebratur, ita ianuae claudi debent, vt illi, qui interessere prohibentur, diuina officia videre non valeant, & tam submissa voce Missa dicenda est, vt cantores non possint moraliter loquendo audiri à prohibitis extra Ecclesiam existentibus. Præterea quamvis licet in campanas pulsare ad conuocandum populum ad concionem, ad comitandum Eucharistiam, quæ infra missa ministratur, vel ad Salutationem Angelicam, vel ad indicandum populo festi diei solemnitatem, ad ostendendas reliquias ad diuina tam officia pulsare non licet: imo in Missa Sacrificio licet non est vti tintinnabulo ad Sanctus, vel cum Hostia eleveratur. Loco autem campane adhibenda est tabula cum marraca, vel tuba; quia haec instrumenta verita non sunt, cum nomine campana non veniant, c. Alma mater, de sentent. excommun. in 6. Fill. u. tract. 18. numer. 69. Henriquez libr. 13. cap. 46. numer. 1. Coninch. d. p. 17. dub. 2. num. 3. Nauar cap. 27. num. 177. Suaus disputation. 34. section. 3. num. 12. Reginaldus lib. 3. 2. num. 34. Sayrus lib. 5. ca. 5. num. 5.

Inter locale generale interdictum, & locale speciale ea est differentia, quod tempore specialis localis licet non est diuina officia, vel circa hoc Missas diebus singulis celebrare, sed solummodo licet, semel in hebdomada celebrare Missas ad Eucharistiam renoncandam in loco, vbi Eu- charistia Sacra mentu asservatur, sicut licet in loco generale, & locale speciale aliquo erat, circa hoc enim nihil iure nullum sanctum reperio. Cæterum inter locale, gen. ac personale interdictum differentia est, quod personaliter tempore personæ interdicta personaliter interdicto particulari, vel generali Missas celebrare, & illis interessere non possunt. Reginaldus lib. 3. 2. n. 33. Nauar summ. cap. 27. n. 173. Sayr. l. 5. c. 5. num. 8. & 9. Henriq. lib. 13. c. 44. num. 1.

Aliquæ festiuitates assignantur in cap. Alma in quibus est licet tempore festiuitatis interdicti localis generalis (non vero specialis) celebrare Missas, ac diuina officia est tempore publice, & solemniter cum campanarum sono, interdicti apertis ianuis, alta voce, admisis interdicti locali gene. & is, etiam illis quorum causa latum est interdictum, modo ad oblationes, & communionem interessere.

C. c. 2. Festi

296 Theologiæ Moralis. Liber LII.

Festivitates sunt Natalis Domini, Pascha, Pentecostes, Assumptionis Deiparæ. Porro Martinus V. & Eugenius IV. Solemnitatem Corporis Christi cum octaua addidere. Et Leo X. adiecit diem immaculatae Mariæ Conceptionis simul cum octaua. Quæ quidem festivitates incepunt à primis vigiliæ Vesperis usque ad ipsius festivitatis Completorum Nominis autem Natalis Domini, Pascha, & Pentecostes non solum intelligitur primus dies, sed etiam alij festiui sequentes. Coninch disputatione 17. dub. 2. num. 37. Sotus, Aula, & alij apud Basileam verbo Interdictum 2. numer. 16. Rodriguez capit. 116. numer. 8. Nauarr. capit. 27. numer. 184.

26
Quia persona tempore interdicti localis generalis possint ad diuina admitti.

Interdicti localis generalis tempore aliquæ personæ ad diuina officia possunt admitti, nempe infantes rationis viu carentes, amætæ. Quia non sunt præcepti, & obligationis capaces. Item Clerici non coniugati, etiam extranei, modò ipsi non sint excommunicati, vel interdicti, nec causam culpabilem interdicto dede-rint. Clerici vero conjugati, qui non sunt additi alicui ministerio Sacro, tanquam seculares reputantur, quamvis gestando tonsuram, & Clericalem habitum priuilegio Canonis, & fori gaudeant. Laici autem non habentes priuilegium non possunt ad Missam, & ad diuina officia adiungi. Porro habens priuilegium diuinis interessendi, potest simul cum sua familia diuina audire, modo inter eos non adsit aliquis, qui causam culpabilem interdicto dede-rit. Nominis demum familie vxorem, filios, ne- potes, seruos, ac famulos intelligo. Suarius disputatione 34. section. 1. numer. 33. Coninch disputatione 17. dub. 2. num. 27. Nauarr. summa. capit. 27. num. 175. Sayrus libr. 5. capit. 5. numer. 35. Filliucus tractat. 18. numer. 71. Reginaldus libr. 32. num. 35.

Tertius effectus, seu Ecclesiastica sepultura, & ingressus Ecclesie priuatio.

27
Huiusmodi
Interdicti tam localis, quam personalis gene-

ralis, aut specialis est priuatio Ecclesiastica priuatio se- sepultura, & ingressus Ecclesie. Sepultura priuatio est, non posse sepeliri in loco ab Episcopo consecrato, vel in loco, ubi diuina peraguntur, vel cum pompa funerali Ecclesiastica. Unde interdicti tempore localis non possunt laici, quamvis non interdicti sepeliri in loco Sacro interdicto, & multo minus interdicti, & excommunicati. Laici vero, qui non sunt personaliter interdicti, nec causam culpabilem interdicto dedere, possunt tempore interdicti sepeliri in loco Sacro non interdicto; interdicti vero in cam- po, vel in coemeterio ab Episcopo deputato, non tamen benedicto. Præterea laici, qui habent priuilegium diuinis officiis assistendi tempore interdicti, possunt obuenient in loco Sacro humari, quamvis in priuilegio non ex- primatur sepultura. Quia cui principale est concessum, hoc est, posse diuinis interesse, ei videatur etiam concedi accessorium, quod est sepultura Clement. 1. de sepultur. Suarius disput. 35. section. 1. Coninch. disputatione 17. dub. 2. num. 52.

Nauarr. cap. 27. num. 181. Reginaldus libr. 32. numer. 37. Sylvest. verbo Interdictum 5. Sayrus libr. 5. capit. 8. Filliucus tractat. 18. ca- pite 4.

Interdicti localis tempore non possunt in- fantes, vel amentes in loco sacro sepeliri. Quia ^{Quia de} interdictum locus sit sepulcrum in- ^{infantum,} capax cuiuscumque sit cadaver. Tempore au- ^{& amentis,} tem interdicti personalis generalis nequem ^{bis} hi in loco sepeliri Sacro. Quia videntur huius, qua ratione communis pars. Tempore vero interdicti personalis specialis possunt sepeliri in loco non interdicto. Quia ipsi non affi- ctitur interdicto speciali: ideoque nec ex parte persona, nec ex parte loci adest impedimentum. Henric. l. 13. cap. 42. num. 3. Fill. tr. 18. n. 70. Sayrus libr. 5. capit. 8. num. 5. Nauarr. capit. 17. num. 168.

Laicus autem, qui tempore interdicti sepul- ²⁹ tus fuit in loco non Sacro, sublatu interdicto, exhumandus est, & sepeliretur in loco Sacro. ^{Quid def.} ^{pulchritudin} ^{in loco non} ^{Sacrae gen.} ^{dram sublo-} ^{to interdi-} ^{cet.} Censura sublata, cessat etiam illius effec- ^{tus.} Laicus vero, qui causam culpabilem in- ^{terdicto non dedit, nec interdictus est, sepelitus illicite in loco interdicto.} Censura durante, non est exhumandus, ut in loco non Sacro se- ^{peliatur.} Sa verbo Interdictum, numero 5. Sayrus libro 5. capit. 8. numero 21. Henricus libro 13. capit. 44. numero 5. Filliucus tractat. 18. nu- mero 97.

Qui sepelit laicum interdictum interdicto personali generali, non peccat. Quia interdictus solum interdicto generali, vitandum non est. Idem dixerim de sepeliente in loco interdicto, antequam locus denunciatus fuerit esse interdictus. Sepeliens autem interdictum specialiter ac nominatum, excommunicationem latam in Clement. 1. de sepultur. incurrit. Illi vero censem- ³⁰ ^{De sepul-} ^{titibus inco-} ^{diti cala-} ^{uer.} ^{ra interdi-} ^{ctum ab} ^{Ecclesiast.} priuatio denunciatu- ³¹ ^{De sepul-} ^{titu-} ^{ra interdi-} ^{ctum ab} ^{Ecclesiast.} non est mem- ^{brum comuni-} ^{bus, &} ^{Exercitio Ordinis Sacri in Ecclesia: & consequenter non potest celebrare, & ministrare Sacra- menta, imo fit irregularis exercendo Sacros Ordines in Ecclesia. Quia violat interdictum per Ordinis Sacri exercitum. Poterit tamen extra Ecclesiam celebrare, vt in tentorio aliquo, vel oratorio priuato, imo in coemeterio. Quia interdictus ab Ecclesia ingressu non censemur interdictus à coemeteriis ingressu, consequenter non prohibetur, ut valeat inibi celebrare, aut diuina audire, eo quod in rigore coemeteriorum Ecclesiæ nomine non veniat, & in materia odiosa, quæ non est extendenda, verberem. Cap. 1. qui, de sententia excommunicationis in sexto, Reginaldus libro trigessimo secundo, numero trigessimo nono, quadragesimo, & quadragesimo primo. Nauarr. capit. vigesimo septimo, num. 170. Sayrus libr. 5. capit. 7. numer. 30. Sa verbo Interdictum, numero 16. Filliucus tractat. 18. num. 101. & 102.}

Interdi

Sect. I. De Interdicto Recept. Sent. 297

³² De errantia priuata, ne di-
vidatur, non interdictum excepit. Porro si diuinorum officiorum tempore transiens per Ecclesiam alio fine, aliquid incidenter audierit, non peccat mortaliter. Quia non dicitur formaliter audire, vel interesse diuinis. Sicut neque peccat, si tempore quo diuina non celebrantur officia, ingreditur Ecclesiam, ibique priuatim oret, etiam si inibi recondatur Eucharistie Sacramentum. Secus est dicendum, si huiusmodi interdictus existens extra Ecclesiam, Missam audiat, vel diuina officia, quae in Ecclesia celebrantur. Quia tunc licet non sit materialiter, & quod corpus in Ecclesia dicitur tamen formaliter, & animo interesset. Potest tamen huiusmodi interdictus in Ecclesia actus iurisdictionis exercete in exteriori foro, ut excommunicare, &c. non tam sacramentaliter abfolueret; quia absolutio est ordinis actus. Potest item Sacraenta in Ecclesia recipere, quando diuina officia non celebrantur. Quia non est priuatus vnu sacra-
torum, sed vnu diuinorum officiorum, & sepulta. Suarius disputatione 34. sectione 1. numer. 36. Reginaldus libr. 32. numer. 41. Atila disputatione 5. cap. 5. Coninch. disputatione 17. numer. 59. Fillius tractat. 18. numer. 104. Sayrus libr. 5. cap. 7. numer. 11. Henriquez libr. 13. capit. 3. numer. 1.

³³ De Clericis, seu aliquo ordine, vel tonsura ini-
tiati, Religiosis, ac Moniales corumque Noui-
tij, non interdicti, qui interdictum seruarent,
& ei causam culpabili non dedere, possunt
tempore interdicti localis generalis, vel etiam
specialis sepeliri in loco specialiter etiam in-
terdicto, id est in Ecclesia, vel cœmeterio Sacro,
modo id fiat sine solennitate, & sine campan-
narum sono. In post cap. Alma mater possunt
sepeliri cum diuina officio, & Missa, adhibita
evidem Capitis moderatione, id est voce sub-
missa, ianuis clausis, interdictis, & excommuni-
catis exclusi. Quod si cœmeterium extra Ec-
clesiam existat, officia celebrari poterunt in
Ecclesia, seruata solemnitate à cap. Alma ma-
ter prescripta, deinde in cœmeterium, cadauer
cum silentio transferri. Cap. Quid in reb. de pa-
nit. & remiss. Nauart. summ. cap. 27. num. 176.
Henriquez l. 13. c. 44. Reginaldus l. 32. num. 17.
Sayrus l. 5. c. 8. n. 6. & 13. Suarius disp. 35. sect.
1. & 3.

CAPVT III.

De peccatis, & paenitentia violantis in- terdictum.

Delinquit lethaliter ex suo genere lai-
cus violans interdictum locale generale, speciale, vel personale. Quia agit
contra prohibitionem Censuræ in
grauia materia. Hec doctrina ab omnibus recipi-
Esco. & Mend. Theol. Moral. Tom. VI.

tur quoad violantes interdictum personale: quoad locale variant Doctores, de quo *sæc. 2.* Nollam vero paenam laici incurruunt præcisè ob interdicti violationem. Quia nulla in iure expressa inuenitur, præterquam in *Clement. 2.* de *sentent. excommun.* ubi ligantur excommunicatione laici cogentes aliquem diuina officia celebrare in loco interdicto, aut vocantes alios interdictos, vt diuinis officiis interficiantur, quæ in loco interdicto celebrantur: aut prohibentes, ne interdicti exeat, postquam fuerint admoti, à celebrantibus recedere. Suarius disputatione 34. sectione 5. Sayrus libro 5. capite 14. numero 3. Fillius tractat. de imo octavo, numero 54. & 81.

Clericus vero tam sacerdotalis, quam Regula-
ris violans interdictum tam locale, quam per-
sonale, tam generale, quam speciale, mortaliter
suo ex genere peccat. Quia in re graui contra
præceptum agit. Vnde violans scienter inter-
dictum per alicuius Sacri Ordinis exercitum
irregularitatem incurrit, & supponit ab of-
ficio: consequenter à iurisdictione interdictum
locale violando. Præterea incurrit interdictum
Ecclesiæ ingressu, qui violat interdictum lo-
cale saltem generale. Infuper violator electio-
ne actua, & passiva priuatur: ita per senten-
tiam potest beneficio priuari. Regulares au-
tem non seruantes Cessationem, vel interdi-
ctum locale generale, quando ab Ecclesia a
theatrali, vel Matrice Oppidi, seu Parochiali in-
dicitur, ipso facto excommunicantur à iure,
etiam si re ipsa interdictum sit nullum. Cap. 13.
de sent. excomm. in 6. Tanta de excess. b. Prolat.
c. Episcoporum, de priuile. 1. s. qui de sent. ex. omni.
e. Postulatis de Cleric. & Clement. 1. de sentent.
excomm.

Potest interdictum à Clericis tripliciter vio-
lari. Primo, dum Clericus vinculo interdicti li-
gatus exercet Ordinum functionem Sacra-
mentorum, id est in iure expressus. Suari-
disputatione 34. sectione 5. numer. 8. Fillius tra-
ctat. 18. numer. 56. Bonacini. disputatione 5. pun-
tus 7. numer. 4.

Clericus interdictum violans per aliquam
actionem non spectantem ad ordinem, vel ad
suum officium, irregularitatem non incurrit, dū
illam ut laicus exerit actionem. Vnde Cleri-
cus sepeliens interdicti cadauer in loco in-
terdicto sine diuinis officiis non fit irre-
gularis. Nec qui tempore interdicti campa-
nas pulsat, ad concouandum populum ad
Missam, sed postea re ipsa Missam non ce-
lebrat, irregularis fit, sed mortaliter delin-
quit. Qui vero audit Missam, diuina officia,
vel eorum partem notabilem in loco
interdicto, lethaliter peccat, sed irregularita-
tem non incurrit. Quia auditio non est Ordini-
s Sacri actio. Nec Clericus interdictus recipi-
ens Sacraenta, irregularitatem vinclu illigatur.
Quia receptione Sacraentorum Ordini-
nes non exercet. Ceterū Sacerdos matrimonio
assilens, aut priuatum baptizans, irregulairis

C. 3. non

³⁵ Peccata, ac
paenas Cle-
ricorum sa-
cularium,
aut Regula-
rum, inter-
dictum vio-
lantium
enuncio.

³⁶ Interdictum
goti a
ta conferendo. Secundū, dum ipse non est in
Clericis
tertius, sed Sacraenta in loco interdicto
tripliciter
confert. Tertiū, dum nec ipse, nec locus est in-
terdictus, sed Sacraenta interdicto ministrat.
In primis duobus casibus irregularitas incur-
rit, in tertio autem crediderim non incurrit,
quia hic casus non est in iure expressus. Suari-
disputatione 34. sectione 5. numer. 8. Fillius tra-
ctat. 18. numer. 56. Bonacini. disputatione 5. pun-
tus 7. numer. 4.

³⁷ Quando
Clericus
interdicti
violator
peccat, sed
irregulari-
tatem non
incurrit.

298 Theologiæ Moralis. Liber LII.

Non sit. Quia hic non est Sacri Ordinis actus.
Si sponsis benedicat, aut Baptismi sup-
pleat solemnitates. Henriquez l. 1. 3. c. 47. n. 11.
Suar. d. 3. 4. s. 1. 5. n. 15. & 21. Filluc. tr. 1. 8. n.
59. Syluest. v. Irregularitas, q. 1. 3. Bonac. d. 5. pun.
7. num. 8.

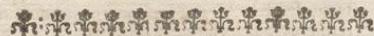
38

De Clerico
irregularitatem. Quia huiusmodi pena in iure
non extat. Clericos autem communicans cum
coram in-
terdicto, &
terdicto, &
interdicto, mortaliter peccat, ut si coram illis
cum eodem
celebret, vel illos ad diuina officia admittat,
communi-
cante.

Coram interdicto celebrans, non incurrit
irregularitatem. Quia huiusmodi pena in iure
non extat. Clericos autem communicans cum
nominatio-
nem interdictis in rebus, a quibus sunt
terdicti, mortaliter peccat, ut si coram illis
cum eodem
celebret, vel illos ad diuina officia admittat,
vel ad sepulturam, vel ad Sacra-
menta. Imo si
Clericus quamvis exemptus ab ordinaria iu-
rildicione, celebret coram illis, aut admittat
excommunicatos publicos, vel interdictos ad
diuina officia, seu Sacra-
menta, aut Ecclesiasti-
cam sepulturam, interdictum ab ingressu Eccle-
siæ, donec ad arbitrium illius, qui interdi-
ctum tulerit, satis faciat. Et hoc verum, non so-
lum de Clericis celebrantibus, sed etiam de
Clericis habentibus regimen Ecclesiæ, per-
mittentibus, huiusmodi interdictis diuina officia
audire. Filluc. tr. 1. 8. n. 57. & 147. Aula
disp. 5. dub. 4. S. v. Interdictum. Sayrus l. 5. c. 14.
n. 11. Nauar. summ. c. 25. n. 94. Suar. d. 3. 4. s. 1. 1.
numer. 29.

39

Communicans cum interdicto in rebus hu-
manis, non peccat. Quia interdictum prohibet
nec ante cum tantum diuina officia, Sacra-
menta, & sepul-
tura. Si aliter non est peccatum, communica-
cio humana, re cum interdicto non denunciat nominatio-
& de b. vt patet ex Concilio Constant. Vnde nemo
gati n. fer-
tentur ferre interdictum latum à iure, vel
nād inter-
ab homine, nisi fuerit promulgatum à Iudice
dictum. Specialiter, & expreßè contra certam aliquam
personam, Collegium, Vniuersitatem, Ecclesiæ,
aut locum. Sayr. l. 5. c. 12. n. 2. & 24. Extraag.
Ad evitanda scandala.

CAPVT IV.

De Interdicti Causis.

40
*Causa effi-
ciens inter-
dicti.*

AUSA efficiens, à qua scilicet in-
terdictum fieri potest, est illa ca-
dem, que alias Censuras ferre va-
let, vnde in primis Summus Pon-
tífex potest interdictum ferre.
Deinde Episcopus etiam sine Capituli conse-
su. Quia consuetudine est iuri antiquo deroga-
tum. Tertio Religionum Praelati. Qui tamen
non possunt interdictum locale ferre, licet pos-
sint personale. Quia horum iurisdictionis potius
in personas, quam in locum exercitur. Suar. d.
36. s. 1. Nauar. summ. c. 17. n. 168. Filluc. tr.
18. cap. 1.

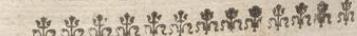
41
*Causa sub-
iectiva.*

Subiectum interdicti personalis sunt homi-
nes, in quos iurisdictionem externam spiritua-
lem potestis, qui fert interdictum, exercere.
Hinc omnes personæ, que excommunicari
possunt, poterunt etiam interdicti, quantum est
ex parte personæ, si reliqua confluant, id est,
caula, iurisdictionis sufficiens. Quia ex parte fide-
lium eadem est capacitas ad quaecumque Cæ.

suram. Iure tamen est statutum, ut Episcopi in-
terdicti non valeant per sententiam, seu gene-
rale legem, per quam interdicuntur omnes,
qui hoc, vel illud commiserit delictum. Præterea
secundum ius non solum particulares personæ,
sed etiam Communities possunt interdictum
quo etiam differt interdictum ab excommuni-
catione, & cum suspensione conuenit. Ex quo
patet, interdictum personale, aut locale ferri
posse à Summo Praefule etiam in totum obtem-
& etiam à Concilio Generali, Sede vacante;
quoniam moraliter loquendo, non videatur
posse iusta adesse causa, ad interdictum univer-
sale ferendum. Similiter tota Diocesis co-
cumque Episcopi potest ab eo interdicti, non
tantum diuisive quæcumque pars eius, sed etiā
collectiū simul tota, sufficienti causa acciden-
te. c. Quia periculosis de sent. excomm. in 6. Fil-
liuc. tr. 18. n. 21. Syluest. v. Interdictum. 3. Suar. d.
36. s. 1. 2. & n. 1.

*Causa na-
teria.*

Materialis causa est culpa. Et quidem in-
terdictum personale speciale non potest in ali-
quam fieri nisi ob propriam culpam eius, quæ
necessum est esse mortalem, si interdictum sim-
pliciter, & absolute feratur. Posset autem ve-
nialis sufficere, si interdictum nimis limitatum
ac leue imponetur. Interdictum vero perso-
nale generale longe graviorē causam, seu
culpam requirit, quam speciale: non tamen
eam exigit ex omnibus personis, quæ tali in-
terdicto illigantur sed in corpore morali, vt ta-
le est, vel in magna parte personarum eius, vel
in capite. Porro interdictum locale generale,
vt iuste feratur, requirit causam gravissimam,
que non solum peccatum lethale continet;
sed etiam si generalis ex peccato aliquo mo-
do publico, seu communī procedens. Unde
cesse est, vt tale delictum sit ipsius Principis,
seu Gubernatoris, aut totius Communis.
Caterium interdictum localē particula etiam
requirit culpam grauem, & aliquomodo com-
munem, quamvis minorē, quam interdictum
generale. Demum causa Finalis interdicti est
resipientia, ac emendatio delinqüentis. So-
rius disputatione 36. sectione 1. numero 1. Nauar.
capite 27. numero 68. Cuorruuas ad Cap. Al-
ma, parte secunda, Paragrapho primo, numero
4. & 5. Syluest. verbo Interdictum, 3. que-
stione 5.

CAPVT V.

De interdicti relaxatione.

INTERDICTVM latum pro
delicto pure præterito, abique
villa adiecta conditio n. 1, qua nec
pendeat ex voluntate eius, abficio
qui interdictum, & abique quando in
temporis limitatione, auferri
non potest nisi per relaxationem, aut ab-
solutionem Superioris habentis potestatem:
sive ille sit, qui illud tulerit, vel eius Su-
perior, vel alias habens facultatem delega-
tam. Quando autem fertur interdictum,

Sect. I De Interdicto Recept. Sentent. 299

ut pura pena pro peccato praterito, ac pro tempore definito, tunc non est necessaria interdicti absolutio illo tempore clauso: sed ipso facto cessabit: Quia censura non amplius operatur, quā per verba exprimitur, ac proinde nō durat ultra intentionem conditoris. Reginaldus libr. 32. numer. 53. Sayrus lib. 5. c. 15. numer. 2. Filiuc. tractat. 18. num. 14. Bonac. d. 5. p. 1. vlt. num. 1.

44 Quid qnā. Quando vero fertur interdictum, vt à contumacia recedatur, vel sub hac conditione tacita vel expressa. Donec satisiat, vel restituatur: non est necessaria absolutio, vel relaxatio. Si conditio impletur, ipso enim facto cessat interdictum. Quia ille terminus positus est ab ipsa lege: ergo ultra illum non operatur. Sylvestr. v. Interdictum 3. q. 9. Conar. ad c. Alma. p. 10. §. 11. n. 8. & alii.

45 Locale interdictum non cessat destructione edificiorum loci interdicti. Quia non solum censentur interdicta edificia, sed etiam ipsum solum, tanquam ipsorum basis, ac fundatum. Vnde destructa Ecclesia interdicta, non possunt in eius solo caduera sepeliri. Interdictum autem in Communitate latum, si communitas dissoluatur, cessat respectu innocentium: respectu vero eorum, qui causam culpabilis interdicto dedere, non cessat. Quia hoc est interdictum particularē, quod personam sequitur. Suar. d. 38. numer. 13. Reginaldus libr. 32. numer. 59. & 60. Filiuc. tractat. 18. numer. 118. Coninch disputation. 17. dub. 6. numer. 78.

46 Quid circa absolutionem à locali, que personalis Episcopū? Episcopus potest absoluere ab interdicto locali à iure posito, vel suspendere illud ad temporis. Quia in iis, quae non sunt reservata, potest Episcopus dispensare. Ab interdicto autem personali nequit absoluere, nisi forte sit occulatum: tunc enim potest absoluere virtute privilegij in Tridentino concessi. Quando vero interdictum est à summo Praesule latum tanquam ab homine, non potest Episcopus ab illo absoluere. Qui inferior non habet potestatem, seu iurisdictionem in superiorē. Suar. d. 38. sect. 2. Filiuc. tr. 18. n. 125. Coninch d. 17. n. 76. Henrīq. l. 13. c. 48. n. 3.

47 Parochus, vel alius confessarius non potest absoluere ab interdicto locali. Quia cum locus non sit fori penitentialis, non pertinet ad Confessarium illius interdictum auferre, sed ad Episcopum habentem iurisdictionem in foro externo. Nec ab interdicto personali generali. Quia communitas interdictum vt communitas haud pertinet ad penitentialē forum, in quo solum de eo particulari, quod quis sua sponte illi subiicit, iudicatur. Fateor tamen, iure communi Parochum posse absoluere ab interdicto personali particulari non reservato. Quia ab aliis censuris potest: ergo & ab interdicto. Si autem interdictum adnexum sit excommunicationi reservata, sola excommunicatione reservata est. Suar. d. 38. sect. 1. n. 6. Filiuc. tractat. 1. mu. 125. Coninch d. 17. n. 77. Toler. l. 1. o. 55.

CAPVT VI.

De Interdictis in iure lati.

INTERDICTVM generale loci in iure latum triplici ex causa reperitur. Prima est ex culpa temporalis Domini. Secunda, ex culpa loci.

Episcoporum, & Clericorum, seu personarum Ecclesiasticarum. Tertia ex culpa ipsiusmet Civitatis, quando dominus Regni Civitatis, Castrī, Oppidi, aut alicius loci impedit, ne Legatus, vel Nuncio. Apostolicus possit officium suum in suis exercitūtū eius Regnum, Civitas, terra, & quilibet loca eis subiecta tantiū sunt eo ipso Ecclesiastico supposita interdicto, quamdiu in huiusmodi contumacia dominus loci persistenter. Extra. Super gentes, de consuetud. Filiuc. tract. 18. numer. 137. Henrīq. l. 13. c. 43. n. 4. Quando quis quemcumque Episcopum iniuriōse, vel temere persecutus, capit, seu bannit, occidit, aut hæc fieri mandat, aut ab aliis facta rata habet, vel consilium facienti datur, vel eundem scienter defensat, aut socius eius fit: tunc territorium illius subiact est interdicto vñque ad condignam satisfactionē: & locus etiam, vbi Episcopus captus detinetur interdictus est, quamdiu durat detentio. Clement. 1. de pñnis. Reginaldus libr. 32. numer. 65. Sayr. lib. 5. cap. 12. num. 1. Quando dominus aliquis, Rectores, vel officiales Civitatis, in qua obit summus Pontifex, & in qua facienda est Romani Pontificis electio, non faciunt inviolabilitē obseruari absque vlla fraude, & dolo ea, quae constituta sunt in c. Vbi periculū, de elect. in 6. tunc locus, & Civitas ipso facto est interdicta. Toler. l. 1. c. 21. §. 4. Quando Episcopus & alij inferiores Ecclesiastici permanent per mensēm in excommunicatione, vel suspensione ob culpam, quam admiserint in concedenda domo manifestis vñstatiis ad scēnum exercendum: tunc omnes eorum terræ possent interdicto subiiciuntur, quamdiu vñstarij ibi commorantur. Cap. 1. d. vñst. in 6. Viuald. de interd. n. 10. Vniuersitas, Civitas, Collegium, vel Locus, qui exigit per se, vel per aliū ab Ecclesiis, vel Ecclesiasticis quidagia, pedagia, vel alia de rebus suis, quas aportant, vel important non causa negotiationis: terra ipso facto interdicto subiact, donec acceptum totum restituatur, ac pro delicto huiusmodi competenter satisfiat. At plerique in locis hæc censura in viu non est. Cap. Quamquam, de cens. in 6. Suar. d. 37. sect. 1. num. 14. Si Civitas Episcopum iniuriōse, vel temere ceperit, percussit, bannierit, occiderit, vel hæc fieri mandauerit, vel ab aliis facta rata habuerit, vel scientia facientis fuerit, aut dederit consilium, vel fauorem, vel scienter defensauerit: interdicto afficitur. Clement. 1. de pñnis. Nauar. summ. cap. 27. numer. 199. Civitas quævis præter Urbe, quæ consentit, præbendo consilium, auxilium, vel fauorem occidentibus, vel percutientibus

48

Interdicta
generalia

Cardi

Theologiae Moralis Liber LI.

Cardinalem S. Romanæ Ecclesiæ, vel quæ in
tra mensem delinquentes; huismodi, provi-
enormitas facientis exegerit, & ei facultas ad-
fuerit, non punierit, ipso facto est interdicta.
Cap. Felicis, &c., an. in 6. Sua ius disputation. 17. m-
mer. 17.

49
*Interdicta
specialia
loci.*

Interdictum speciale loci in iure latum in
duobus casibus reperitur. Primus est, quando
Clerici sacerdotes, vel Regulares inducent ali-
quem ad votum, iurandum, vel interpositam,
sem alias prorogandum, ut in eorum Eccle-
sia eligat sepulchrum, vel tenet electam vi-
tios non inueniuntur. si potest in eorum Ecclesiæ,
vel cœmitorio hunc sepelire presumperint:
tunc eorum Ecclesiæ, & cœmitorio ipso iure
sunt interdicta, nisi intra decim dies Ecclesiæ,
in qua ille de iure sepeliendus erat restringant
omnia, quæ occasione sepultura accepere,
etiam non petuant, & præterea ipsum cada-
ver, si postuletur. *Cap. Animarum, e sepol. in*
6. Nauar. cap. 27. numer. 199. Filii. tractat.
18. numer. 141. Secundus est, quando hæretici
traditur scienter Ecclesiastice sepulchre, locis
ille, in perpetuum interdictum quoad sepulchrum,
ita, ut nullus inibi in perpetuum humari va-
lent. Quantum vero ad alia locos ille non cen-
serur interdictus. Porro Episcopus nequit hoc
interdictum removere. *Cap. Quia inque, de heret. in 6. V. u. de interdicto, numero decimo*

50
*Interdicta
personalia
generalia.*

Interdictum personale generale in his ca-
bus est latum: Quando uniuersitas concedit
repressalias, vel iugitations contra Ecclesiasticas
perfonias, vel eorum bona. Et quando illis
concessis ab aliis, non reuocat concessio nem
intra mensem tunc quidem uniuersitas in
interdictum incidit. Eadem pena exceditur ad
uniuersitates imponentes, vel exigentes deci-
mas, talias, ab Ecclesiasticis, vel bona Ecclesiæ
occupantes. Porro repressalias sunt, quando
Dux, aut Iudex (postquam movit Rempubli-
cam satisfacere lœsis, nec illa (satisfecit) conces-
dit licentiam generalem, ut in compensationem
bona à quocumque Civitatis illius diripiant.
*Cap. vni. de iniur. in 6. ep. Clericus, de immu-
nit. Eccles. Nauar. cap. 27. numer. 199.* Quando
uniuersitates, vel Capitula, vel Collégia appellan-
t à sententiis iuriom Pontificis ad futurum
Concilium generale eidem subiacent interdi-
cto consilium, vel fauorem præbentes. *Bulla*
Cane, numer. 2. Quando Capitulum Sede va-
cante, intra annum, à die vacationis concedit
literas dimissorias ad Ordines, præterquam,
quando aliquis est ordinandus ratione benefi-
cij accepti, vel accipiendo. Illi sunt personaliter
interdicti, qui causam culpabilem interdicto
locali generali dederit. *Trident. 5.7. cap. 10. Fil-
lii. tractat. 18. numer. 144. Capitulum, & uni-
uersitas, quæ non obseruat constitutionem*
Ioannis XXII. circa beneficiorum vacantium
fuetos, subiacet interdicto. Extr. u. vni. de Sede
vacante.

51
*Interdicta
personalia
particula-
ria.*

Interdictum personale particolare in his
casibus in iure reperitur: Index Ecclesiasticus
qui sententiam cuiuscumque censura proprie-
tate pronunciat sine scriptis; vel in scriptis
quidem, sed sine monitione, aut non expri-
mendo causam; vel qui parti petenti non con-

cedit intra mensem scripture exemplar: sus-
pensus est ab ing. effu Ecclesiæ, Prelatus ta-
men Regularis potest ab illo scriptis contra
suis subditos censuram proferre. *Cap. Cum me-
dicinalis, de sentent. excommunicata. in 6. Henri-
quez lib. 13. cap. 43. Paragrapho quinto Episco-
pus, ipso maior, necnon Abbatibus, & alijs
Regulares, seu sacerdotes, qui sibi vñupant ali-
quid ex redditibus dignitatis vacantis, aut Ec-
clesiarum subditarum interdicto ab ingressu
Ecclesiæ puniuntur, quovilque de prefatis re-
stis ionem gesserint. Cap. Praefenti, de offi-
ciis, in 6. Episcop. Aut Abbas, qui bona Ecclesiæ
non legitime alienat, ab ingressu Ecclesiæ
interdictur. Extr. u. vni. de reb. Eccles. non
alien.*

Ab ingressu Ecclesiæ interdictatur Metro-
politanus, qui suffraganeū, & suffraganeus an-
tiqui et r̄sidens, qui Metropolitæ virtu
annum non residentem ad Romanum Ponti-
ficem non fert intra tres menses, vel per nū-
cium, vel latrem per litteras. *Trident. 5.6. cap.*
1. Quando Episcopos in visitatione aliquid
accipit, quod libi non debetur, nisi intra duos
menses dimidio restituat, interdictum ab Ec-
clesiæ ingressu. Verum hoc interdictum incurrit
quando quis recipit Abbatiam, vel aliā
dignitatem de manu laici. Item Sacerdos in-
terdictum quæcumque admittens ad diuinæ
officiæ, hoc afficitur interdicto. *Trident. 5.24. capit. 3.* *Cap. Si quis deinceps 16. question. 7.*
Prelati edentes commentaria in Tridentinom
remainent interdicti ab Ecclesiæ ingressu.
Pius IV. in Bul. confirm. Concil. Trid. Interdi-
ctum locale sicutem genetale violans, ab in-
gressu Ecclesiæ interdictum incurrit. *Episco-
porum de priuileg. in 6.*

CAPUT VII.

De Cessatione à Diuinis.

 ESSATIO à diuinis est simplex
prohibitionis, quæ Ministri Ecclesiæ
impediunt diuina officia
per oluere Sacraenta ministratio-
re, & laicos in loco Sacro sepe i-

te. Est duplex, alia generalis, ut in toto Re-
gno, oppido: alia particularis, quæ
officia in loco particulari, puta in vna Eccle-
sia, prohibentur. *Suar. d. 39. sect. 1. n. 1. & 5. Sayr.*
1.5. c. 17. n. 2.

Differit ab interdicto, & ideo censura non
est. Quia fertur per simplicis prohibitionis
modum: censura vero ut quoddam morale
accidens afficit, & quasi ligat subiectum, in
quod fertur; deinde interdictum violans, ir-
regularis efficitur, non autem sic, qui contra
Cessationem agit; præterea Cessationis tem-
pore officia celebrare non licet, sicut licet in
interdicti generali tempore iuxta moderatio-
nem. *Cap. Alma adhibit, demum cessatio-*
nunquam à iure incurrunt, sed tantum com-
muniatorie fertur. Namart. capite vigesimo septi-

mo

Sect. I. De Interdicto Recept. Sentent. 301

mo numer. 188. Filliuc. tractat. 18. capite septimo
& alijs.

55 Summus Pontifex, Episcopus, Capitulum
Quinam Sede vacante, Concilium Provinciale, Dicce-
possum Cef- fationem, aliquis ab his delegati iuxta faculta-
tum, sibi delegatam, vel consuetudine obtenu-
tam, imponere possunt cessationem à diuinis
propter delictum graue manifestum, ac notori-
um: idque exprimi debet in litteris, in quibus
sententia continetur. Peccatum autem debet
esse cum contumacia aduersus commune Ec-
clesie bonum. Henr. l. 13. c. 54. n. 1. Regin. l. 32. n. 72.

l. 32. n. 72.

Cessationis tempore præcipimus, abstinere
à diuinis officiis, puta ab Horis Canoniceis
publice perfolendis, Missæ celebratione, &c.

Vnde tunc non est licitum campanas ad Sa-

cra pulsare.

Tamen semel in hebdomade li-

cet ob necessitatem infirmorum pro renouan-

da Eucharistia priuatim cum uno ministro ce-

lebrare, & Cleri possunt in Ecclesia priuatam

recitare orationes: imo ei id licet binis, vel

ternis submilla voce ianuis clausis sine cantu.

Reginaldus libr. 32. nu. 75. & 77. Suar. disput.

39. sectione secunda. Henrquez lib. 13. c. 53. nu.

2. & 3.

Cessationis tempore Sacrementum Ordinis
aut Extremæunctionis laicis, aut Clericis non

confertur: Sacraenta vero Baptismi, ac Poc-

muniari:

Quenam
nu possint
Sacraenta
ministrari?

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

101

102

103

104

105

106

107

108

109

110

111

112

113

114

115

116

117

118

119

120

121

122

123

124

125

126

127

128

129

130

131

132

133

134

135

136

137

138

139

140

141

142

143

144

145

146

147

148

149

150

151

152

153

154

155

156

157

158

159

160

161

162

163

164

165

166

167

168

169

170

171

172

173

174

175

176

177

178

179

180

181

182

183

184

185

186

187

188

189

190

191

192

193

194

195

196

197

198

199

200

201

202

203

204

205

206

207

208

209

210

211

212

213

214

215

216

217

218

219

220

221

222

223

224

225

226

227

228

229

230

231

232

233

234

235

236

237

238

239

240

241

242

243

244

245

246

247

248

249

250

251

252

253

254

255

256

257

258

259

260

261

262

263

264

265

266

267

268

269

270

271

272

273

274

275

276

277

278

279

280

281

282

283

284

285

286

287

288

289

290

291

292

293

294

295

296

297

298

299

300

301

302

303

304

305

306

307

308

309

310

311

312

313

314

315

316

317

318

319

320

321

322

302 Theologiae Moralis. Liber LII.

primo numer. undecim. Palao decens. d. 5. punct.

1. num. 7.

64
Prima eligo sententiam valde esse probabilem
scio, immo à P. Castro Palao probabiliorem vo-
cari. Ast ego prima communī quidem adha-
re. Nam cum de interdicto personali gene-
rali Doctores loquuntur, afferunt debere esse
corpus politicum, quod propriis legibus
gubernari possit: idque in familia non in-
uenio.

Verius cense. Diocesis interdicta, Ciuitate,
& omnia Diocesis loca comprehendendi. Quid Hoc def. da
enim est Diocesis, nisi Ciuitatis, Oppidorum,
villarum, que in ea continentur colligatio?
Ergo interdicta Diocesis censetur interdicta
omnes illius partes, sicut Ciuitate interdicta,
censetur interdicta omnes Ecclesias, que in
illa continentur.

D V B I V M II.

Interdicta Ciuitate, vel Diocesis,
Cathedralis Ecclesia censetur
esse inter-
dicta?

65
Non censetur interdicta. Quia cap. Quam-
interdicta. **N**on censetur interdicta. Quia cap. Quam-
uis de proband. in 6. nomine Ecclesiarum
non comprehenditur Cathedralis in casu
odioso, qualis erat casus illo in textu relatus.
Sic Couar. ad Cap. Alma mater, p. 2. §. 1. num. 4
Staphyleus de litter. gratia, fol. 1569. Henri-
quez libr. decim. tert. capit. 42. numer. 1. plures

66
Interdicta censetur. Quia alias enueratur
vis interdicti generalis, contra textum in cap.
Si Ciuitas. Ita Sayr. l. 5. thes. c. 3. n. 10. Suar. d. 32.
sec. 2. n. 22. Bonac. 10. 1. de cens. d. 5. punct. 1. num. 7.
& alijs apud ipsum.

67
Hoc dicen-
dum. **H**æc sententia mihi omnino tenenda vi-
tut. Cui non obest textus in c. Quamvis. Quia
non dixit, sub nomine Ciuitatis, vel Diocesis
non comprehendi Cathedralem Ecclesiam;
sed sub nomine Ecclesiarum Ciuitatis, vel
Diocesis. Quocirca si interdictum esset om-
nium Ecclesiarum illius Ciuitatis, vel Diocesi-
sis, probabile est Cathedralem non compre-
hendi ex textu illo: vt docuere Henriquez lib.
13. capit. 42. numer. 3. & Sayr. libr. 5. cap. 3. dub.
10. Quia Ecclesia Cathedralis ob eius digni-
tatem speciali nota digna censetur, nec ve-
nire sub dictione vniuersali omnium Eccle-
siarum. Sicut non veniunt Cathedralis Eccle-
siae Canonici sub generali Clericorum in-
terdicto.

Certum est, interdicto non subiici terram,
que pro individuo alterius est innocentis. Quasi
ne absque culpa innocentis puniatur c. fin. q. 4. statu.
D. Antonii. p. 3. tit. 27. de mte d. c. 3. ylust. v.
Interdictum. 2. Quid autem, si terra illa diuinum
sit innocentis & innocentis, ita vt pars illius no-
centi competat, & pars distincta innocentis.
Num pars qua ad innocentem spectat, genera-
li interdicto locali subiicitur?

Non subiicitur, sed ea solum pars, qui ad
nocentem pertinet. Quia ubi culpa non ad. Non subi-
cit, iniuste pena iacula contorquentur. Sc. cit. cap. 1.
Sayr. libro quinto thesau. capite tertio m. re.
mer. 2. 3.

Subiicitur quidem censura & pars illa que
ad innocentem spectat. Quia alias interdicta
generale latum in terram domini nocentis subiicit.
eluderetur, contra textum in cap. Si Ciuitas, de
sentent. excommun. in 6. Eluderetur autem, si
populus habitans in terra interdicta direkte,
posset ad diuina audienda & celebranda ad
partem terra contiguam accedere. Ita Palao
de censor. disputation. 5. 1. n. 1. 2. Paragraph. 1.
numer. 6.

Existimo veram esse primam sententiam, si
de interdicto directo & immediato loquamus, **A**uthoris
at si de interdicto accessorio, & quasi per con. resolutis.
sequentiis sermo sit, verius credo, partem il-
lam innocentis competenter interdicto subiicit,
ne interdictum generale latum in terram do-
mini nocentis eludatur.

D V B I V M III.

Interdicta Diocesi, Ciuitas censeturne
interdicta?

68
Non censetur interdicta. **M**inime interdicta censetur. Quia Dio-
cesis accipi debet secundum suam pro-
priam speciem, iuxta quam equidem à Ciuitate
differt. Sic Bonac. 10. 1. disput. 5. de cens. pun. 1.
num. 11.

69.
Interdicta censetur. **I**nterdicta censetur. Quia Diocesis ex Ciui-
tatis, Villis, & pagis coalefecit. Ita Ferdinandus
Castro palao de Censur. dub. 5. punct. 2. Parag. 1.
num. 4.

DV B I V M V.
Si interdictum hac forma feratur: Interdi-
cimus omnes terras, quas Domi-
nus habet vel possidet compe-
rendunturne ha quaram
solum vsumfructum
habet?

Certe si dei terris ad dominum pleno ore
pertinentibus loquamus, si interdictum fe-
ratur hac forma: Interdicimus terras illius Do-
mini, in qua ipse dominum habet: omnes terra
sub

Sect. II. De Interdicto Dubia. 303

sub illius dominio existentes interdicuntur. Quia nulla est ratio, ob quam una potius, quam alia sit interdicta, & dictio, *Omnes nullam excludit.* At ex predicta forma non subiiciuntur interdicto terrae, in quas solum dominus iurisdictionem habet, & administrationem, vel vsumfructum. Quia harum proprie dominium non habet. Neque crediderim, subiici terras, in quas solum dominium indirectum dominus habet: ut sunt date in pignus, vel hypothecam, aut feundum. Quia illud interdictum in damnum potius feudatarij, & by pothecarij cederet. Quæ si vero, si interdictum sub hac forma feratur: *Interdicimus omnes terras, quas dominus habet, vel possidet:* an comprehendantur illæ, quorum solummodo vsumfructum habent?

76 Non comprehenduntur. Quia à domino illo haec terræ pleno iure non possidentur: & ly 76
71 sediuntur. *Habent, vel possidet* plenum indicat ius, cum absolute dicitur. Sic nonnulli, quorum sententiam. Palao de cens. d. 5. pun. 2. §. 1. num. 6. ait esse probabilem.

77 Comprehenduntur quidem. Quia etiam si 77
72 Compre- in feundis, vel pignoribus accepta sint: at vere ab duci- tute qui ipso habentur. Argum. cap. 2. de postulat. Praetor. Ita Aula p. 5. d. 1. dub. 3. Palao citat. Coninch d. 17. dub. 1. numer. 21. Henriquez lib. 13. cap. 42. num. 2. Sayr. l. 5. thesau. cap. 3. a numer. 17. plures citans.

78 Exstimo probabile esse, solum in illa interdicti forma comprehendendi terras illas, quæ pleno iure à domino possidentur. Verius autem, comprehendit etiam eas, quarum habet vsumfructum, ut sunt terræ in feundis, vel pignoribus acceptæ. Nam enim durat ille contractus, vere dicitur eas terras habere, ac possidere.

D V B I V M VI.

Si terras interdicto suppositas Dominus vendat, & solius domini culpa interdicto fuerint, & non incolarum cessat ne illarum Interdictum?

79 Cofin. in- Interdictum. *J*n interdictum cessat. Quia integra ratio finalis, ob quam illæ terræ sunt interdictæ, est, quia sunt domini delinquentis, ut eo interdicto apposito puniatur, & corrigitur; quæ ratio omnino cessat, alienatione facta. Sic Coninch d. 17. dub. 1. num. 22. Hurtad. tr. de interd. dis. 5. fine.

80 Nm. 80 *No*n cessat interdictum. Quia interdictum illud non fuit latum sub conditione restrictiva quovis terrena illa domini delinquentis esset; sed absolute latum est, unde ad quemcumque transeat, secum onus interdictum ei annexum defert. Ita Geminian. Anchar. Francus, Sylvest. Palud. Sayr. quos refert, & sequitur Palao de cens. d. 5. pun. 2. §. 1. n. 6. Stuar. d. 32. sect. 2. num. 3. Vgol. tab. 5. c. 12. n. 3.

81 Hoc defendo. *E*sto ratio finalis, ob quam terra illa interdicto fuerit supposita, cessat: non tamen inde probatur cessare interdictum ipso iure, ob rationem præsatam, sed esse auferendum. Unde mihi secunda sententia magis aridet.

D V B I V M VII.

Exteri et si diu in populo habitent, eximuntur ab Interdicto personali generali late?

NON eximuntur. Quia diu inibi habitantes, vii assolent Scholastici, mercatores, iré gerentes, &c. legibus populi adstringuntur. Non ext. Si plures Doctores, quorum sententia admodum est probabilis, eam approbat. Castro Palao de cens. disputation. 5. pun. 2. Parag. 2. num. 6.

82 Eximuntur equidem. Quia exteris ad populum non pertinent, nec partes illius sunt: Ergo legibus iis, quæ penales sunt, minime subiiciuntur. Ita Bonac. tom. 1. de cens. disputation. 5. pun. 2. numer. 2. o. Vgol. tab. 5. cap. 20. Parag. 3. num. 2. Henriquez lib. 13. cap. 21. numer. 3. Nagarr. capit. 27. numer. 167. Sayrus lib. 5. cap. 4. nu. 19. Aula p. 5. d. 5. dub. 4. concl. 10. Coninch d. 17. nu. 12. & alii.

Licer exteri plerumque legibus populi adstringantur, quod negati non potest: non tam adstringuntur illis, quæ singulares personæ, quatenus sunt illius populi afficiunt: ut est lex hæc interdicti. Unde exteris hoc ex capite minime afficere potest interdicti poena.

D V B I V M VIII.

Duplex habentes domicilium, alterum in loco interdicto, alterum in loco, qui Interdictus non est, afficiunturne censura personali?

Afficiuntur plane. Quia vere sunt de populo interdicto & illius perfruiuntur honoribus: Ergo debent oneribus etiam praegravari. Sic Calderin. tr. de interd. membr. 2. nu. 39. Angel. v. Interdictum 1. n. 4. Tabie. codem. §. 10. Rosel. libid. n. 8.

85 Non afficiuntur. Quia cum eque pares sint populi interdicti, & non interdicti: nulla est ratio, ob quam populi interdicti onus subire debeant potius quam libertate populi non interdicti potiri. Ita Sayr. l. 5. thes. c. 4. n. 18. Hem. lib. 13. cap. 42. numer. 2. Sylvest. v. Interdictum, num. 1. 3.

86 Media teno viam. Interdicto subiiciuntur cum in loco interdicto habitant: securi si in loco non interdicto commorantur. Quia eque est, ut durante habitatione, alii de populo, cuius ipsi sunt pares, conformentur. Mecum Stuar. disputation. 32. section. 2. n. 16. Filliae. tract. 19. num. 14. Bonac. 10. 1. d. 5. de cens. pun. 1. num. 20.

Afficiuntur.
Non afficiuntur.

Media teno viam.

D V B I V M

Bonacini, tom. I. disp. 5. de censur. punct. prim. mmer. 17.

Hos sequor. Nam ex Doctoribus tam Clericis quam laicis communitas, seu uniuersitas ⁹³ coalescit, ut experimento comprobatur.

D V B I V M IX.

Cum Interdictum fertur à summo Praesule, seu ab eo, qui in seculares, & Regulares iurisdictionem habent: comprehenduntur Religiosi, interdicto Clero?

88
Comprehenduntur.

Comprehenduntur quidem. Quia communias in populum & Clericos diuidit. Argum. Cap. Si sententia, de sentent. excommunicat. At Religiosi etiam laici sive mares, sive foeminae, non sunt de populo, vt suppono: ergo sunt de Clero. Igittur interdicto Clero, cœfendi sunt esse interdicti. Sic Couar. ad c. Almam. p. 2. §. 1. n. 8. Nauar. sum. c. 27. n. 167. Suar. d. 32. sect. 2. n. 13. Philiac. de offic. Sacerd. p. 1. l. a. c. 3. Viuald. de interd. n. 159. Tolet lib. 1. cap. 18. & alij.

89
Non comprehenduntur.

Non comprehenduntur. Quia esto sub nomine Cleri Religiosi in favorabilibus intelliguntur: non tamen in penalibus & odiosis: vt potest quia diversis legibus, ac constitutionibus reguntur. Ita Vgolin. tab. 5. §. 5. numer. 3. Henriquez lib. 13. cap. 42. num. 3. Sayr. lib. 5. thesan. cap. 4. numer. 29. Aui. p. 45. disputat. 1. dub. 4. concl. 7. Coninch. disputat. 17. n. 8. Filliuc. tract. 18. numer. 14. Layman. lib. 1. tractat. quint. part. quart. capite. 1. numero tertio. Hurtad. de interd. diff. 4.

90
Hoc affirmo.

Si interdictis Religiosi, non censeruntur Clerici seculares interdicti, ut fert communis sententia neque etiam interdicto Clero, Religiosi censendi sunt interdicto offici. At si Religiosus beneficium seculare possideat, interdicto Cleri subiicitur. Quia vnum cum Clericis secularibus corpus constituit. Hurtado, ac Sayro annotantibus. Verum si interdictum latum esset non sub nomine Cleri, sed sub nomine personarum Ecclesiasticarum, cederem Religiosos tam Clericos quam laicos comprehendendi. Quia vere sunt persona Ecclesiastica ad Ecclesiam, illiusque iurisdictionem directe pertinentes.

D V B I V M X.

Interdictus alicuius uniuersitatis Doctoribus, afficiuntur Doctores Clericali statu insigniti?

91
Non afficiuntur.

Non afficiuntur Doctores Clerici, sed laici tantum. Quia solum Doctoribus laici competit, uniuersitatem constitutere, sive communiam. Sic Angel. verb. Interdictum 1. num. 9. Rofel. libid. num. 15. Sylvest. 2. nu. 18. Vgolin. tab. 5. Parag. 5. num. 3. Sayr. lib. 5. thesan. capit. 4. num. 20.

92
Afficiuntur.

Afficiuntur plane tam Clerici quam laici Doctores. Quia nomen Doctoris aequo Clericis ac laicis est commune. Ita Tabie. verb. Interdictum 1. numer. 9. Armil. numer. 11. Viuald. numer. 169. Henriquez lib. 13. capit. 42. numer. 1.

D V B I V M XI.

Interdicto populo, interdictane loca, cuius censeruntur?

Consideretur interdicta. Quia alias interdictum fructuane esset cum Clerici posset aper. Interdictum ianuis, & campanis pulsatis in Téplis illius censeruntur. populi diuina peragere. Sic Couar. ad c. Alma, p. 2. §. 1. numer. 7. Henriquez lib. 13. capit. 42. circa finem.

Minime interdicta loca illa censeruntur. Quia interdictum personale à locali distinguitur, ne Nō censeruntur vniū aliud interficit. Neque est inconveniens, ut interdicto populo, post Clericos diuina in illa Ecclesiis illius populi peragere, cum Ecclesia non sint interdicta. Ita Nauarr. sum. c. 1. p. 27. numer. 167. Hurtad. tractat. de interd. diff. 3. Autila part. quint. dīl. p̄n̄tation. prim. du. 2. Coninch dub. 17. num. 20. Sayr. lib. 5. thesan. cap. 4. num. 16.

Hanc sententiam probabiliorem esse iudicem. Neque enim inde sequitur, interdictum populi claudi, cum populus debeat à diuinis illis officiis audiendis abstinere. Quod si populus interdictus eis velit assistere, neque expelli valeat, cessare debent Clerici ab illorum celebratione, non ex lege interdicti, sed ob scandalum vitandum, & ad peccatum cooperationem.

CAPVT IX.

Circa Interdicti Causas.

D V B I V M XII.

Episcopus, seu Pralatus sub se Capitalum habens potest sine eius consensu interdicti sententiam ferre

Dicitur quidem. Quia consuetudo legis vim habens edo. ^{Patr. p̄} cets, id illos posse, cum quotidie ^{dem.} huiusmodi potestatem executioni mandari videamus, tali sententia vim suam exercente. Sic Calderin. de interd. membr. 3. numer. 5. 4. Glos. ad. ap. 1. de excessib. Pralat. verb. Capitali. Abbas ibi Vgolin. tab. 5. capit. 1. Paragraph. prim. Surius dub. 36. section. 1. numer. 6. Sayrus l. 5. thesan. cap. 10. num. 20.

Minime potest. Quia c. 1. de excessib. Pralator. Pontifex

Sect. II. De Interdicto, Dubia. 305

Pontifex prohibet, ne Clericos sine Capituli iudicio Episcopus suspedat, aut eorum Ecclesiis interdicto subiicit. Fauet c. *Nouit.* c. *Quanto de his, que sunt à Prelato sine conf. Capituli.* c. *Cum in cunctis de his, que sunt in maiori parte Capituli.* Ita DD. quos prelato nomine afferit, & sequitur Palao de *cens.* d. 5. pun. 3. n. 2.

99 Existimo, spectato iuris rigore neque Episcopum, neque Prelatum alium sub se Capitulum habentem posse Clericos interdicere absque Capituli consenserit, bene tamen laicos. At spectata consuetudine, et laicos & Clericos interdicere posse.

D V B I V M XIII.

Prælati Regulares iurisdictionem tantum in Religiosos habentes possunt eos absoluto interdicto ligare?

100 *Nonnulla* 100 *penit.* *E*t si spectato iuris rigore possunt interdictum tam in personas quam in loca sibi subiecta ferre: at consuetudine præscriptum est, hanc eis ademptam esse potestatem, saltem quoad interdictum locale, nisi forte in plebem iurisdictionem habeat. *Henriq. l. 13. cap. 24. n. 3.* *Sayt. l. 5. thes. c. 10. n. 22.* *Laym. l. 1. r. c. p. 4. c. 4. n. 1.* Quæsiemus vero, an Prælati hi iurisdictione in Religiosos solum habentes, possint eos absoluto interdicto illigare?

101 Non possunt ab soluto, sed solum partiali, nempe ab audiendis diuinis officiis, vel confessionibus excipiendis. Quia potestas absolute interdictum ferendi refert penes illos qui absolutam in subditos Clericos & laicos prælaturam gerunt. *Sic Sayt. l. 5. thes. c. 10. num. 2. 2.* *Henriq. l. 13. c. 24. n. 3. & c. 5. 1. n. 1.*

102 *Posunt* 102 *ab* *subi.* *Quia* in Religiosos subditos absolutam obtinent potestatem. Ita Palao de *cens. disp. 5. pun. 3. n. 4.* Et Doctores, qui negata potestate apponendi interdictum locale, personale concedunt.

103 *Cum* 103 *his* *opinor.* Cum his opinor. Nam si absolute personæ eis subiecta sunt, cur solum partiali pena solum poterit eos punire, prohibendo, ne Confessiones excipiant, aut diuinis interfici? Et si singulatim possunt eis singula interdicta ferre, cur non poterunt eos absoluto interdicto plectere?

D V B I V M XIV.

Vt interdictum generale locale aut personæ ferri possit, ultra culpam capitum, vel communia re requiritur ut delinquens iurisdictionem temporalem habeat in locum & communiam?

104 *Nonnulla* 104 *No.* *I*nterdictum generale locale, personale que cum ultra personas delinquentes, innocentes afficiat, nullo modo in iure fertur, nec fertur ab alio, quam à Pontifice potest ob culpam quantumvis grauem alicuius priuatæ personæ nisi ea culpa sit culpa capitum, vel communia. *Escob. & Mend. Theol. Moral. Tom. VI.*

tis. Argum. *Cap. Non est sponsal.* Et deciditur in Concil. Basileensis, c. 20. Quia pena debet proportionari culpa: & cum haec sit communis pena, culpam communem requirit. *Suar. d. 36. f. 3. m. 5. & 6.* *Auila pars. 5. d. 3. dub. 1. concl. 5.* *Laym. l. 1. r. 5. p. 4. c. 4. n. 4.* *Henriq. l. 13. c. 50. n. 2.* Ad questionem autem astero, num ultra culpam capitum, vel Communia, requiratur, ut delinquens iurisdictionem temporalem in locum vel communiam interdictam habeat?

Requiritur quidem. Quia non videtur ratione consonum, spiritualis Pastoris contumacia cum tam graui populi iactura coercere. Sic Cardinal. ad cap. *Sane el. 2. de officiis delegati.* Panormit. ibi, n. 7. *Henriq. l. 13. c. 50. n. 1.*

105 Non requiritur. Quia contumacia spiritualis Pastoris grauius delictum est contumacia domini temporalis: ergo si haec sufficit ad interdictum generale personale & generali locale, vel speciali constituendum: etiam contumacia spiritualis Pastoris sufficere debet. Ita *Auila p. 5. d. 3. dub. 1. concl. 2.* *Suar. d. 36. f. 3. n. 7.* *Sayt. l. 5. thes. c. 11. n. 9.* *Vgolin. tab. 5. c. 20. §. 1.* *numer. 2.* *Felin. ad cap. Sane numer. 2.* *Decius no. tab. 7.*

106 Verius hoc esse credo. Quod quidem non leuite colligit ex eo c. *Sane.* Vbi deciditur posse delegatum Pontificis interdicto subiicie-re terram iurisdictioni Episcopi subiectam, absque illa iurisdictionis temporalis, vel spiri-tualis distinctione.

D V B I V M X V.

Interdictum locale speciale, v. gr. unius, vel alterius Ecclesie, potestne licite & valide pro debito pecuniario imponi?

107 *C*erta sententia est, interdictum locale generali ferri non posse absque speciali summo. Praefulsi licentia pro delicto à capite, vel communitate perpetrato in are alieno retinendo. Ita expresse cautus est à Bonifacio VIII. in *Extranaag. Prouide attendentes de sent. ex com.* Ibi enim statutum est, pro contumacia domini, vel Episcopo loci in alieno are retinendo, & debito pecuniario non soluendo, nullatenus posse aliquam Prouinciam, Ciuitatem, Castrum, locum, territorium sine speciali Sedis Apostolice licentia interdicti. Quod si contra factum fuerit, iritum esse decernit. At de interdicto locali speciali quæsiemus num licite, & valide possit imponi?

108 Interdictum locale speciale, v. gr. unius, vel *Poteſt im-* alterius Ecclesie et si non conueniat pro debito *poni.* pro pecuniario imponi: ab soluere tamen licite ac valide imponi potest. Quia prefata constitutio solum de interdicto locali generali loquitur, vt aduerit ibi *Glossa.* & *Abbas ad cap. Cū in partibus, de verbis signific.* Ergo cum interdictum locale speciale nullibi prohibuit inueniatur, ferri pro debito pecuniario potest. *Sic Nauar. sum. c. 27. n. 168.* *Sayt. l. 5. thes. c. 11. n. 19.* *alferens esse omnium præter Couar.* *Suar. d. 36. f. 3. n. 8.*

109 Interdictum locale speciale non potest ob debitu pecuniarii ferri. Quia in illa Extrau. *Imponi non prohibetur, ne supponatur interdicto Prouincia Poteſt.*

D 4 Ciuitas

306 Theologiæ Moralis. Liber LII.

Civitas, Castrum, locus, territorium: at locus tam de interdicto locali, generali, quam speciali intelligitur. Præterea solutio debiti pecuniarij facile aliis viis po test obtineri, absque innocentij periculo. Ita Cœrat ad c. Alma. p. 2. §. 1. n. 5. Mexica de interd. diff. 3. concl. 2. Aula p. 5. d. 3. dub. 3. concl. 2. Inclnat Laym. l. 1. tr. 3. p. 4. fine.

III
Cum his etum locale generale ideo ob causam pecuniarij debiti prohibetur apponi ab ordinaria potestate, ne ob temporalem causam, & que alia via emendari potest, innocentes detrimentum patiantur: ut hæc ratio etiam in interdicto locali speciali procedit: ergo interdictum locale speciale ob debitum pecuniarium nequit imponiabique summis Praesul's facultate.

poneretur culpa, non innocentia flagelletur,

D V B I V M XVIII.

Ob culpam venialem propriam posse ferri speciale personale interdictum:

Potest quidem. Quia huiusmodi interdictum non priuat maioribus bonis, quam excommunicatio minor: & ex alio capite cum est à iure, vel ab homine generaliter latum, tamen facile ac excommunicatio minor yalet auferri. Ergo sicut excommunicatio minor ob solam culpam venialem contrahit potest, etiam contrahi poterit interdictum. Sic Henr. lib. 13. c. 50 n. 2. Aula p. 5. d. 3. dub. 2. S. v. Interdictum, n. 7. Hurtad. de interd. diff. 13.

Non potest. Quia huiusmodi interdictum maioribus bonis priuat, quam minor excommunicatio, & paucim contigentibus liquide priuat Sacramentorum administrationis, & receptionis plurium, diuinorum officiorum afflictionis, ac Ecclesiasticae lepulatur, & difficult tollitur quam excommunicatio minor, quæ à qualibet Sacerdote simplice valer auferri, cum interdictum faltem proprium Sacerdotem requirat. Ita Surius disputatione, 6. sett. 3. num. 1. Sayrus lib. 5. thes. c. 11. num. 16. Layman. libr. 1. tr. 1. p. 4. c. 4. num. 4. Vafquez tom. 1. disput. 5. 8. num. 50.

Hanc sententiam probabilem esse non dubito. Nam ob transgressionem interdictum sepe incurrit irregularitas, quæ tamen non intentionem ob minoris excommunicationis vio. probabilitationem, ergo signum est graviorum esse possessorum: nam ac proinde non nisi ob grauem culpan contrahi posse. Fateor tamen, si interdictum non sit absolutum, & integrum, sed partiale, & ad breve tempus posse ob veniale placulum posse iniungi. Quia tunc est leuis pena facile remouenda. Caiet. v. Suspensio. & v. Interdictum Nauar. sum. c. 27. n. 167. Laym. l. 1. tr. 5. p. 4. n. 4. Hurtad. de interd. diff. 12. Surius d. 36. sett. 3. num. 2.

CAPVT X.

Circa Interdicti Effectus.

D V B I V M XIX.

Tempore Interdicti potestne seclusa necessitate solemniter missa & missa Baptis-

De primo effido. II. ne priu. tione affi- ua. & palli- ya Sacra- mentorum.

Vidimus section. prim. administrationem, ac receptionem Sacramentorum esse tempore interdicti prohibitam, exceptis ruribus in iure expressis. Deciditur Cap. Re-

ESCON
Theol: F
Tom: V: VI
ED: L
G

112
Potest omni-
nino. Interdictum personale generale, hoc est, interdictum Communis ob axis alieni retentionem à capite Communis factam potest imponi. Quia constitutio Bonifacij VIII. in Extrav. Pronide attendentes solummodo de interdicto locali loquitur, ut manifestum est. Ex quo colligitur, interdictum personale concedi. Sic nonnulli, quorum sententiam amplectitur Castro Palao de cens. d. 5. pun. 3. §. 2. num. 6.

113
Imponi non
potest. Imponi non innocentes ob temporale causam, haud aequo, grauantur. Vnde prohibutum proculdubio est, sicuti generale locale. Ita Calderin. tract. II. interd. memb. 1. n. 2. & alij.

114
Auctoris
placitum. Ego quidem existimo, si illius Extrav. specimen verba, veram primam sententiam esse, idque omnino auferendum. At si intentionem Pontificis perpendamus, verius censeo, interdictum personale generale prohibeti, sicut & locale, ne ad innocentes pena illa redudet. Illud autem est certum, interdictum personale speciale pro debito pecuniario imponi posse auctoritate ordinaria. Quia nullibi contrarium est cautum: neque verba, nec mens illius Extravag. aduersantur.

D V B I V M XVII.

An interdictum personale speciale posse ob culpam alienam ferri?

115
Potest qui-
dem. Potest quidem. Quia si ob culpam capitis innocentes communitatis grauantur interdicto populo: cui non poterit innocens inter dici ob culpam alterius, qui ipsi coniunctus est? Sic Henr. l. 13. c. 50. n. 2. Aula p. 5. d. 3. dub. 2.

116
Non potest. Minime potest. Quia cum speciale personale interdictum propriam personam ubique affectat, pena est in ipsa culpam supponens. Ita Sayr. l. 5. thes. c. 11. n. 5. Suar. d. 36. sett. 3. num. 2. Hurtad. de Interd. diff. 1. 3.

117
Hoc eligo. Hanc sententiam communem eligens affero, interdictum personale speciale nunquam ob alienam culpam ferri posse, sed necessario propriâ sup.

Sect. II. De Interdicto, Dubia. 307

sponsio, de sent. excom. &c. Si sententia, eodem tit.
Cerum est, excipi Baptismum parvolorum cuius quidem administratio potest, imo debet esse solenis nec refert, an interdictum sit locale generale, an speciale? Constat autem est Doctorum sententia, posse personam generaliter interdictam hoc Sacramentum solemniter ministrare. Quia generale per sonale interdictum artius non ligat, quam generali loci, quo non obstante Baptismi ministratio permittitur. Persona vero specialiter interdicta potest principem in calu necessitatis Baptismum ministrare. Quaeherim vero, num seclusa necessitate possit solemniter illum ministrare?

Inq. qui-
dem.
Potest quidem. Quia sicut non obstante interdicto speciali locali potest ei in loco ministrari hoc Sacramentum. Sic videtur ministrari posse à persona specialiter interdicta, eius interdicto non obstante. Concessio enim haec non ob Ministrum, sed ob Baptizandum facta est. Sic nonnulli, quorum sententiam probabilem esse Palao citandus indicat.

Hoc teno.
Minime potest. Quia his personis, sicut excommunicatis nullus est favor concessus, qui necessario foret, si seclusa necessitate ministrandi, Baptismum solemniter possent id gerere. Ita Sayl. l. 5. thes. c. 7. n. 6. Bonac. 10. de cens. d. 5. pun. 3. §. 1. n. 5. Alter. de interd. d. 4. c. 1. fine. Fill. t. 18. n. 3. Palao de cens. d. 5. pun. 4. §. 1. n. 5.

Satis probabilem primam sententiam esse reor, sed longe veriorum esse secundam. Quia si nullatenus adest virgens necessitas totus favor Ministeri soli factus censetur non Baptizando, siquidem posset ab ipso priuatim Baptizari si virgaret necessitas.

D V B I V M X X.

Ad ministrandum Confirmationis Sacra-
mentum tempore interdicti potestne si
opus sit, confici Chrisma non seruata c.
Alma mater moderatione?

Nonnulla
fusano.
Qvod dictum est de Baptismo, de Sacramento Confirmationis dicendum esse omnes fatentur. Licer enim non sit Sacramentum necessitatis, est tamē Baptismo accessoriū, & illius quasi complementum: unde concessum Baptismo, hoc censetur sacramentum non vacuisse cum omni sua solemnitate apertis ianuis, ac si interdictum non esset. Argum. Leg. Si quando, C. de inofficio testam. Quia uno concessio, conceduntur ea, cum quibus praefari solet. Et sumitus ex c. Quoniam, de sent. excom. in 6. Henr. l. 13. c. 45. Suar. d. 3. feb. 1. n. 7. Avila p. 5. d. 5. feb. 1. dub. 4. concl. 3. Additur præterea in cap. Quoniam posse Chrisma confici in loco etiam specialiter interdicto. Quia est necessarium Confirmationi: & concessa Confirmatione, concedi debent quæ ad illam conficiendam sunt necessaria. Leg. Ad rem. & Leg. Ad legatum, ff. de procurat & defensorib. Iam requiro, an ut tempore interdicti Chrisma possit confici non seruata moderatione, quæ in c. Alma prescribitur?

Escob. & Mend. Theol. Moral. Tom. VI.

Non potest. Quia si ad Confirmationis Sacramentum tempore interdicti ministrandum, Non potest.
necessaria est Chismatis confessio, debet ea moderatione perfici, quæ in reliquis Sacrificiis diuinis constitutione ex illa obseruari imperatur. Sic Couart. ad c. Alma p. 1. §. 2. num. 7. Henr. l. 13. c. 45. Bonac. 10. 1. de cens. d. 5. pun. 3. §. 1. n. 4. &c. alij.

Potest quidem. Quia textus in c. Alma nō fuit expeditus ad ampliandam interdicti prohibitiōnē, & abrogatiōnē causarum, in quibus interdicti prohibitiō locū iure antiquo non habebat: sed expeditus fuit ad tēperandū rigorē illis in casibus, in quibus vim habebat interdicti prohibitiō. Cū autē iure antiquo ministratio Confirmationis, & Chismatis confessio absque villa moderatione c. Alma mater, fuerit permitta, non debet censeri, id ex eo c. Alma esse sublatum. Ita Barbosa de potest. Episc. alleg. 3. Laym. l. 1. tr. 5. p. 46. 2. n. 1.

Hanc sententiam quam satis probabilem esse reor eligendam duxi, quamvis primam cōmanem esse ingenue profiteor. Quia huiusmodi textus moderationem adhibet in Sacrificio Missæ, & officiis diuinis, quæ diebus singulis dicuntur: At Chismatis confessio sub his officiis diuinis quotidie dicendis non contineretur: quia non dicitur, sed conficitur: tū quia non singulis diebus peragitur.

D V B V I M XXI.

An ministratio Sacramenti Penitentiae
à Sacerdote interdicto denunciato facta
validane est?

126
Sacramentum Penitentiae iure antiquo solis moribundis, & peregrinis concessum Nonnulla erat. Cap. Quod in te, de ponit. & remis. at iure nouo omnibus conceditur duplice conditione apposita. Prima est, ne recipiens excommunicatus sit, quia pertinaciter interdicto causam dederit. Secunda, ne absoluendus causam culpabilem dederit interdicto: eo enim causa debet prius satisfactionem condignam exhibere. Quod autem dictum est de receptione, dictum de eius administratione existimat: posse inquam, administrari in loco interdicto, & à persona generaliter interdicta: secus vero à persona, quæ specialiter interdicta sit. Iam requiro, num administratio facta ab interdicto denunciato, non solum sit illicita, sed & invalida?

127
Invalida est. Quia in cap. Responso, de sent. excomun. & cap. Si sententia, cōtem titul. Sacerdoti specialiter interdicto quilibet Sacramentorum administratio extra casum necessitatis prohibetur absolute, nec an valide id gerat, exponitur. Ergo de interdicto denunciato credendum non solum illicite sed invalide Penitentiam ministrare, iurisdictione utique omnino priuato. Sic nonnulli Doctores, quorum sententiam Suarini disputatio trigesima tertia sectione prima numero vigesimo approbatim & sequi videtur, cum dubitans in contrarium inclinet.

128
Invalida
est.

D d 2 Non

308 Theologiæ Moralis. Liber LII.

¹³¹ **Inmalida non est.** Non est invalida. Quia interdictum non iurisdictione, sed diuinorum vnu priuat. Ita Fil. tr. 1. n. 38. Bonac. tom. 1. d. 5. de cens. pun. 3. §. 3. n. 2. Palao de cens. d. 5. pun. 4. §. 1. n. 8. Suan. ubi supra.

¹³² **Hoc mihi probabilius.** Hoc probabilius esse censeo. Quia penitentia administratio, quia diuinum quid est, illicite ab interdicto denunciato getitur, atamen quia interdictum iurisdictione non priuat, valide exerceri nullo ex capite repugnat.

D V B I V M XXII.

Permissum est Eucharistiam sumere, ac ministrare in quatuor festivitatibus contentis in Cap. Alma mater, de sententia excommunicat. in 6.

¹³³ **Questionis status.** Eucharistia sacramentum tempore Interdicti localis, & personalis generalis potest, & debet ministrari iis, qui sunt in probabili mortis periculo constituti. Extra hoc periculum nec licitum est id ministrare, nec illud recipere in loco interdicto, nec a personis generaliter interdictis. Quæstionem vero, an in quatuor festivitatibus, nempe Natalis Domini, Pasche, Pentecostes, & Assumptionis Deiparæ, quibus in C. Alma concessum est omnibus fidelibus, ut tempore interdicti localis, vel personalis divina participare valeant, dummodo causam interdicti non derelinquant, aut alias sine personaliter interdicti possint illis temporibus Eucharistiam sumere, eisque ministrari permisum?

¹³⁴ **Non est permisum.** Permissum non est. Quia in his festivitatibus solom permissum diuina officia celebrari, & participari à fidelibus ac si nullum esset interdictum. At Sacramenti huius receptione & administratio à diuinis officiis est digesta, vt constat ex cap. Si sententia de sententia ex comm. in 6. & ex Cap. Episcoporum, de privilegio. eodem lib. Ergo ex diuinorum officiorum, receptione & administratio Eucharistie concessa non videtur. Nam à diversis, & separatis non est facienda illatio. Argum. Leg. Papinianus exuli. ff. de minorib. Certe Pontifex in prædicto Cap. Alma, solum agit de Missâ celebratione & qualiter officia diuina tempore interdicti valeant celebrari, nihilque adicit de Sacramentorum receptione, & administratione; ergo prohibitio tempore interdicti iure antiquo statuta, ne Sacraenta recipiantur, nullam accipit mutationem ex eo Cap. Sic Covarruñas p. 2. ad Cap. Alma §. 5. n. 5. Nauar. sum. c. 27. n. 179. Bonac. 10. 1. de cens. d. 5. pun. 3. §. 2. num. 12. Aula p. 5. d. 4. sec. 1. dub. 5. conclus. 3. Hurtad. de interd. diff. 7. n. 26. Sayt. lib. 5. thes. c. 7. num. 25. Hent. l. 13. o. 45. n. 2.

¹³⁵ **Permissum est.** Permissum quidem est. Quia in omnium sententia his festivitatibus conceditur omnibus Christi fidelibus non solum diuinis officiis assistere, sed & Missæ sacrificio. At iure antiquo omnibus assistentibus sacrificio Missæ concessum erat de ipso Sacrificio communica-

cando, participare ergo modo etiam id debet censeri esse concessum. Et forte ob hanc causam textus vnu non fuit verb. Afflere, sed Participare: vi ex eo colligitur, non solum ex Sacrificio Missæ, & diuinis officiis assistendo, sed & sacratissimum Christi Domini Corpus percipiendo posse participare. Ita Fil. liuc. tr. 18. num. 32. Coninch. d. 17. dub. 1. num. 36. Suanus d. 33. section. 1. num. 37. Palodin. 4. dist. 18. quest. 8. articul. 2. concl. 3. Federic. conf. 11. n. 7.

Profecto ut primam sententiam probabilem admodum imo communem deferam, scilicet Secundum dæque libenter hæream, hac ratione alioquin sententiam specialiter interdictis, seu illis, qui causam in cito interdicto dederunt; in c. Alma prohibetur Eucharistiam recipere responde tacite aliis conceditur, exceptio enim vnu in c. silibus non exceptis regulare firmata. Alias namque frustane esset hæc exceptio, si omnes tam interdicti, quam non interdicti; & tam interdicti specialiter, quam generaliter, exclusi à communione essent.

D V B I V M XXIII.

Illi quibus ex privilegio competit Missa Sacrifio assistere tempore interdicti, possuntne tunc Eucharistiam recipere laicorum more?

¹³⁷ **Q**uestioni Dubio proximo agitate finis. Est hæc, quam Doctores excitant de Sacerdotibus, aliquique Clericis, quibus concessum est celebrare Missam, & diuinia officia: & de iis, quibus ex privilegio competit tempore interdicti diuinis assistere: an, inquam, omnes hi possint laicorum more Eucharistiam accipere?

Non possunt. Quia iure antiquo prohibita erat Eucharistie recepicio nisi moriturus, Cap. Quod in re de pœn. Premissum à qua prohibitione recedi nequit, nisi quatenus iure novo permissum inveniatur. Argum. Clement. 1. 6. Porro de verb. signific. At iure novo sola receptio Eucharistie in celebratione Missæ permititur sacerdotibus, ne sacrificium imperficiatur. Et ex Cap. Alma mater, de sententia excommunicatione. Ergo extra hunc calum nequaquam aut hi, aut alii poterant more laicorum Eucharistiam recipere. Sic Nauar. sum. c. 27. num. 178. Hentiq. l. 1. o. 45. n. 2. Vg. Galin. zah. c. 6. 7. 8. 6. m. 5. Sayt. lib. 5. ab. fan. c. 7. n. 1. Bonac. tom. d. 5. de cens. pun. 3. §. 2. n. 8. Aula p. 3. d. 4. sec. 1. dub. 5. conclus. 3. Layman. l. 1. tr. p. 1. 2. num. 1. Hortad. de interd. difficultat. 8. numer. viximo o. 7. no.

Possunt quidem. Quia tempore inservientis Ecclesiæ assistentia ad Missam amplexa erat. Peut' que Sacra Communion: ergo concessio primo acdem. assistentiorum concessum esse liquet. Ita Sylack. verb. Interdictum. 5. question. 7. Suanus d. 33. section. 1. numer. 25. & 36. Fillod. 1. eff. 8. n. 42. & alii.

Fateor, primam sententiam communem, ut illa esse plurimique Declarum patrocinio fulciplacatum.

ESCOLA
THEOLOGICA
Tom. LXVI
EDIDICIT

Sect. II. De Interdicto Dubia. 309

ri: nihilominus valde proabilem censeo esse secundam. Affero igitur, omnibus illis, quibus ex privilegio competit Missæ Sacrificio afflīste posse, concessum consequenter esse posse communicare. Hinc colligo, Religiosos sive viros, sive foeminas, & nouitios, quies datum est Missæ, & diuinis afflīstere, posse Sacramentum Eucharistiam recipere. Et quidem hoc primitivum suscipiendo Eucharistiam interdicti in tempore omnes fere Religiosi habent. Leges compendium privilegiorum SOCIETATIS IESU, verb. Interdictum, & verb. Communicare. Nauarum c. 27. n. 179. Henr. l. 13. c. 41. n. 2. Sayt. l. 5. thes. c. 7. n. 23. Laym. l. 1. rr. 5. p. 4. capit. 2. num. 2.

D V B I V M XXIV.

Clericis, quibus concessum est, tempore interdicti Sacrifictum Missæ, & diuina officia celebrare, concessumne etiam est Sacramentum Extremaeunctionis recipere, vel ministrare?

¹⁴¹ **C**ertum est Extremaeunctionis Sacramentum in nullo interdicto locali, vel personali ministrari laicis posse. *c. Non est vobis de sponsalib. c. Quod in te, de penit. & remissionib.* Quia licet hoc Sacramentum sit valde proficuum morienti, quia tamen necessarium non est per se, ideo Ecclesia ad maiorem censuram mortuorum suis fidelibus id abnegavit. Concessum autem Eucharistiam, licet enim morienti, & Penitentiam recipienti simpliciter necessaria non sit, Eucharistiam eo in articulo recipere iure diuino obligamus. Dubito autem an Clericis, quibus concessum est, tempore interdicti Sacrifictum, ac diuina officia celebrare, concessum etiam sit Extremaeunctionem ministrare, aut recipere?

Concessum est. Quia cui maiora conceduntur & minora intelligi debent esse concessa. Ergo cum celebratio Sacrificij Missæ & Eucharistiae receptio tempore interdicti Clericis concedatur, censeri debet & Extremaeunctione, utpote inferior concessa. Sic nonnulli, quorum sententiam alicui haud improbabilem esse videbitur.

¹⁴² **M**inime est concessum. Quia Cap. *Quod in te, de penit. & remission.* id haud obscurum prescribitur. Postquam enim Pontifex dixerat, omnibus tempore interdicti prohibitum esse Extremam unctionem, & Ecclesiasticae sepulturum subdit, sepulturam Ecclesiasticam Clericis seruantibus interdictum esse concedendum: tacite ergo prohibitionem Extremæunctionis suo in vigore reliquit. Argum. *Nonne, de presumpt.* Ita Abbas ad Cap. *Quod in te, num. 9.* Bonac. tom. 1. disputatione quint. de censur. punct. tert. Parag. tert. num. 4. Sayrus libr. quint. thesau. capit. septim. numer. 30. Couar. ad cap. Alma, part. secund. Parag. quint. numer. 5. Sylvest. verb. Interdictum 5. num. 8.

¹⁴³ **H**oc omnino tenendum, quod (quidquid aliquis dixerit) certum esse defendo. Atta- Escob. & Mend. Theol. Moral. Tom. VI.

men si interdicti tempore infirmus nullum aliud Sacramentum recipere posset: poterit ei Vnctio Extrema ministri ex praesumpta Ecclesiæ voluntate. Quia minimè credâ piissimâ Matrem suis fidelibus, & maxime morituris Sacramentorum subsidium velle denegare: cum salus aeterna infirmi, Sacramento non recepto non leviter periclitetur: cuius periculum maxima ex parte Sacramento extremaeunctionis recepto temperatur. Layman, libr. prim. tra. at. quint. part. quart. capit. secund. numer. prima. Sayrus libr. 5. thesau. capit. septimo numero trigesimo tertio adiiciens magnæ futurum utilitatem, si Pontifex omnibus morituriis hoc Sacramentum sicut Eucharistiam permitteret, tum ob eius utilitatem, tum ob necessitatem quæ aliquando poterit euenire: vt omisso hoc Sacramento infirmus solum attritus pereat aeternum: quisi illud reciperet vitam aeternam obtineret.

D V B I V M XXV.

illis festiuitatibus, in quibus Cap. Alma fidelibus concedetur diuinorum participatio censetur concessa etiam esse eis Extremaeunctione?

Concessa censetur. Quia Sacra Vnctio in terdiuina debet reputari. Et quia priuilegium Principis quale hoc est, late interpretandum, vt de quelibet officio diuino, & de cuiuscumque Sacri participatione intelligatur. Sic Federic. de Senis cons. 111. Sylvest. v. Interdictum 5. n. 5.

¹⁴⁵ **C**oncessa censetur. *Concessa censetur.* Non censetur. **N**on censetur concessa. **P**rohibitio tempore interdicti sit absoluta, & in Cap. Alma non inueniatur tempora pro quatuor illis festiuitatibus: nullatenus concessum est, huiusmodi privilegium ad Extremam unctionem extendi. Ita Couaruias ad cap. Alma, p. 2. §. 5. n. 6. Vgolin. tab. 5. capit. 8. Parag. 11. Sayrus libr. 5. thesau. capit. 7. numer. 33. Bonac. tom. prim. disputatione 5. de censur. punct. 3. §. 3. numer. quart. &c alij communiter.

¹⁴⁶ **P**rimam sententiam suffinendam non esse crediderim. Nam Cap. Alma, non quorumlibet diuinorum participatio conceditur, sed tentia ad Sacrificij, & officiorum diuinorum, sub quibus Extremaeunctione non comprehenditur. Neque reiicio. Principis privilegium ultra verborum proprietatem est extendendum.

D V B I V M XXVI.

Sabbatho Sancto in loco interdicto possuntne Ordines conferri?

¹⁴⁷ **C**ertum est Sacramentum Ordinis in loco interdicto, vel personis specialiter interdictis statim. *Questionis* ¹⁴⁸ *Q*uestio ad-

D d 3 nulla

nihil enus conferri posse. Bene tan en generale interdictis in loco non interdicto. Quasierim vero, num Sabbatho Sancto possint in loco interdicto Ordines conferri?

¹⁴⁹
Poteſt qui
dem.

Poteſt quidem. Quia festivitas Paschatis à Missa incipit: At Ordinum collatio ex Ecclesiæ præscripto Missæ, diuinisque officiis eodem peragendis est accessoria: ergo concessa Missa, & diuinis officiis, censeri debet concessa Ordinum collatio. Theologus non immensus iudicans hanc sententiam improbabilem non existere.

¹⁵⁰

Minime poteſt. Quia Ordinum collatio nō est ita accessoriæ celebrationi Missæ, & officiis diuinis Sabbathi Sæcti, quin abſque illa peragi possint. vt ſepiuſ accidit Non enim accedit collatio Ordinum necessaria, fed voluntarie: Ecclesia enim id non præcipit, fed permittit. Ergo ex conſeſſione celebrationis Missæ & diuiniorum officiorum Ordinum collatio non intelligitur conſeſſa. Ita Palud. 4. diſt. 8. qu. 3. articul. 2. conclus. 3. Sayr. lib. 5. theſau. capit. 7. numer. 39. Bonac. tom. 1. d. 5. de cens. pun. 3. §. 3. numer. 3. Couar. ad cap. Alma, part. 2. Par. 3. numer. 4.

¹⁵¹
Hoc ut cer-
tum admitti.

Hanc sententiam ut certam admitto. Nam si ex conſeſſione celebrationis Missæ, & diuinorum officiorum Ordinum collatio conſeſſa intelligeretur: in diebus quatuor temporum, ſeruata moderatione Cap. Alma mater, poſſent Ordines ſaltem iis, qui in Clericalem ſtatutum ſunt adſcripti, conſerri; quod quidem eſt falso.

D V B I V M XXVII.

In caſu neceſſitatis alicuius Provincie poſſuntne Ordines in loco interdicto conſerri?

¹⁵²
No poſſum.

No poſſum. Quia ob huiusmodi neceſſitatem nullibi inueniuntur conſeſſa huius Sacramenti ministratio. Sic Syluest. v. Interdi- Etum 5. q. 7. Couar. ad c. Alma p. 2. §. 3. numer. 4. Vgolin. tab. 5. o. 7. §. 2. n. 2.

¹⁵³
Poſſunt
plane.

Poſſunt conſerri. Quia in Cap. Alma permittuntur aliqua Sacra menta ministrari, ac confici interdicti tempore: ergo conſequenter permittenda eſt Ordinatio Ministrorum qui ad id fuerint neceſſarij: alias inutilis eſſet talis conſeſſio. Ita Abbas ad cap. Non eſt vobis, de ſponsal. numer. 8. Henriquez lib. 13. c. 4. numer. 4. Layman. libr. 1. tractat. 5. part. 4. capit. 2. numer. 1. Sayr. l. 5. theſ. c. 7. n. 38. Villadiego m. de irreg. e. de interd. n. 3. Bonac. 10. 1. d. 5. de cens. pun. 3. q. 3. n. 3. & alij.

¹⁵⁴
Hanc sen-
tentiam eli-
go & conſir-
mo.

Probabiliter hoc iudico. Quod quidem à ſimiſi conſiſtūrāt. Ex eo enim, quod tempore interdicti conceditur Baptiſmi, & Confirma- tionis recepſio, ac ministratio, conſeſſa cenſetur (vt vidimus) confeſſio Chriſtianis ſine quo nec ministrari, nec recipi poſſunt. c. Quoniam, de ſent. excom. in 6. Ergo cum Sacra menta, abſque Ministris ordinatis confici nequeant, efficitur ex conſeſſione Sacramentorum.

conceſſam eſſe Ministrorum ordinationē. Profecto hæc procedunt caſu, quo neceſſarium ſit in loco interdicto Ministris initiare, quod ratio vel nunquam contingere poſteſt. Debet enim Epifcopus ad locum non interdictum accedere, vel ordinandoſ ad Epifcopos viciniores remittere. At ſi hæc cōmode fieri nequeat, & tanta ſit Sacerdotum penuria, ut fideliū neceſſitati consuli non poſit: poterit Epifcopus in loco interdicto initiare eos ſolū Ministris, qui prudētis arbitrio neceſſari eſt iudicetur.

D V B I V M XXVIII.

Sacramentum Matrimonij poſſente in loco interdicto, & à personis interdicti recipi, ac ministrari?

¹⁵⁵
Non poteſt. Quia quoties aliquid genera- liter est prohibitū ſi nō inueniat excep- tū, prohibitū eſſe cenſetur, teſt. in Cle- ment. 1. §. Porro de verbor. ſignif. At Sacra- mentū recepſio & adminiſtratio interdicti tem- pore generaliter prohibita eſt nīl in caſibus a iure excepiſ. c. Si ſententia, de ſent. excom. in 6. Ergo cum Matrimonij Sacramentū exce- ptū non inueniatū, denegatum cenſeri de- bet. Sic Bonac. d. 5. pun. 3. §. 3. n. 8. Fill. m. 8. n. 51. Sayr. l. 5. theſ. c. 7. n. 43. Suar. d. 33. ſec. 4. numer. 5. 1. Vgolin. tab. 5. o. 7. §. 3. n. 1.

Poteſt profecto. Quia Matrimonium pra- cipue eſt contractus humański, & politicus, cui ratio Sacramenti Christo Domino ex inſitu- tione annexa eſt. Ergo hic contractus ob Sa- cramenti ratione adiunctam non debet cenſi prohibitus, cum accessionum principalis naturam ſequatur. Ita Abbas ad c. Non eſt vobis, de ſponsal. n. 8. Syluest. v. Interdiſtum, 5. numer. 9. Nauar. ſum. o. 27. n. 179. Hurtad. de interd. diff. 8. Laym. l. 1. tr. 5. p. 4. o. 2. n. 1. Coninch. d. 17. numer. 48. Aula p. 5. d. 4. ſec. 1. dab. 6. Henr. l. 13. c. 45. n. 3. Tolet. l. 1. c. 2. n. 9.

¹⁵⁶
Verior hæc mihi ſententia eſt. Quia gene- raliter illa prohibiti intelligenda eſt de Sacra- mentis pure ſpiritualibus, quæque Eccleſia Ministris dispensanda committuntur: quale Matrimonium non eſt, cum contra cui huma- no ac politico nitatur, & ab iphis contrahen- tibus adminiſtretur, & recipiatur. Eaque de cauſa neceſſarium non fuit, id à prohi- bitione generali excipi, ſub ipha enim non compre- hendebatur.

D V B I V M XXXIX.

Benedictiones Nuptiales poſſuntne in loco interdicto recipi, aut ministrari?

¹⁵⁷
Benedictiones hæ vulgo Velationes, recipi, & ministrari poſſunt. Quia ſunt Matrim. Recipi. & nio accessionia: ergo illo confeſſo, hæ celendæ ministrari ſunt conſedi ex Reg. Accessorium 24. deregul. poſſunt. in 6. Fauer teſtus in c. Quoniam, de ſententia excommu-

Sect. II. De Interdicto, Dubia.

311

*ex communicatione, vbi conceditur Chrysostomus
confessio, eo quod sit accessorio Baptismo, &
Confirmationi, quae tempore interdicti conde-
duntur. Sic Rosell. verb. Interdictum, 2. numero 7.
Angel. verb. Interdictum 6. num. 3. Gaeta reperit.
cap. Ad limina, 3. o. quæst. 1. §. 1. num. 547. Sub du-
bio Abbas ad cap. Non est. n. 8. & Præposit. n. 7.
de sponsal.*

¹¹⁹ Nec possunt recipi, nec ministrari. Quia ha-
benedictiones à Sacerdote, & tempore Missæ
adhibitis quibusdam orationibus constituantur,
ac proinde sub officio diuino continentur:
at officium diuinum non licet tempore inter-
dicti à Clericis peragi præsentibus laicis: ergo
laicæ benedictiones conjugatis vrpote laicis ne-
queunt in loco interdicto conferri. Ita Nauar.
summ. ap. 27. num. 178. Bonacina tom. 1. dis. p. 5.
de Censur. f. 1. 3. §. 3. num. 9. Sayrus libr. 5. thes.
cap. 7. num. 41. Sanchez l. 7. de matr. d. 8. num. 10.
innumerous referens Henriquez lib. 13. cap. 44.
numer. 1.

¹⁶⁰ Hoc sententiam vnicæ defendendam esse
reor, nisi ipsi conjugati priuilegium haberent
assidendi officiis diuinis interdicti tempore: eo
enim casu possent Nuptiæ eorum benedici,
seruata cap. Alma, moderatione. Cæterum ac-
cessorum fateor natum principali sequi,
quando est eadem ratio in accessorio, ac in
principali, eademque dispositio. Quæ in pre-
senti non contingunt; nam Nuptialis benedi-
cio pertinet ad diuina officia, Matrimonium
non pertinet, & Nuptialis benedictio interdi-
cti tempore specialiter prohibetur, cum tamē
Matrimonio nulla adsit prohibitio.

D V B I V M XXX.

*Recitatio publica, & Solemnis Horarum
Canonicarum à Monialibus præsti-
ta, estne sub officio diuino per
interdictum prohibito
comprehensa?*

¹⁶¹ *Nannalla
fippon.* C etrum mihi, ea sub nomine officij diuini
intelligenda venire, quæ primo, ac per se
annexa sunt aliqui Ordini Sacro, quæque à so-
lis Clericis ex institutione Christi Domini, vel
Ecclesiæ fieri permittuntur, aut precipiuntur
scilicet Sacrificiū Missæ, Olei benedictio, Chri-
stianis, Fons pro Sacramento confidendo re-
quisita. Item benedictio Templi, Vestium Sa-
crarum, quæ benedicta, altaris consecratio.
Hore vero Canonicae, & Officium Deiparae
cum Psalmis, & Litaniis, si in communione dicantur,
& in loco ad id specialiter deputato, &
cum ordinaria solemnitate sub prohibitione
comprehenduntur. Secus autem, si in priuata
domo recitatio fiat. Quia ea non est publica
oratio, sed priuata, & Clericali ordini minime
annexa. Iam requireo, num publica, & solemnis
Horarum Canonicarum recitatio à Moniali-
bus præsta sit sub officio diuino per interdi-
ctum prohibito comprehensa?

¹⁶² *Rivag.* Non est. Quia illud solummodo censendum
est officium dignum eo tempore prohibitum,

quod de se Ordinem Sacrum requirit. Ergo
Moniales Ordinis incapaces officium diuinum
canentes non comprehenduntur in illa prohibi-
tione. Quod autem solum sit tempore inter-
dicti prohibitum officium, quod de se Ordini-
nam Sacrum requirit, affirmant. Sayrus libr. 5.
thesaur. cap. 5. numer. 12. Suanus disputation. 34.
sektion 3. numero 7. Auila part. 5. disputation. 4.
sektion 1. dub. 1. Coninch disputation. 17. numer.
26. Bonacina tom. 1. disput. 5. de Censur. punct. 4.
numer. 1.

¹⁶³
*Eft com-
prehensa.*

Comprehensa quidem est Monialium so-
lemnis Horarum recitatio. Quia licet illa re-
citatio vt à Monialibus sit, non fit Ordini Sa-
cro annexa: quia tamen per se ex sua institu-
tione solemnis horarum recitatio à ministris
consecratis peragitur, & in ordine ad id offici-
um peragendum ministri consecrantur: ideo
Monialibus, quibus hæc solemnis recitatio in-
digetur, cœlenda est tempore interdicti pro-
hibita. Ita Layman. libr. 1. tractat. 5. part. 4. cap
2. numer. 2. Palao de Censur. disput. 5. punct. 4. §. 2
numer. 1.

¹⁶⁴
Hoc certum. De hac conclusione non dubito. Nam eo
ipso, quod Monialibus solemnis diuini officij
recitatio indulgetur. Ecclesiasticorum mini-
strorum quodammodo vices gerere viden-
tur. Vnde certum mihi, imo & omnibus,
huiusmodi recitationem sub prohibitione
contineri.

D V B I V M XXXI.

*Privilégio concessio Cap. Alma mater Cleri-
cis, ut singulis diebus Missas celeb-
rare possint, & diuina officia per agere, serua-
re, & quatuor conditionibus inibi expressis
fruantur Clerici conjugati?*

¹⁶⁵ *Nonnulla
recole.* A præfata generali prohibitione exceptio
facta est in Cap. Permitimus, de sententia excommunicationis, vbi à Gregorio IX. conde-
nitur, non solum in interdicto generali loci,
sed speciale Missam semel in hebdomade cele-
brari ad conficiendam Eucharistiam pro infir-
mis, seruatis quatuor conditionibus in cap. Alma
præceptis, nempe vt submissa voce, ianuie
clausis, non pulsatis campanis, & excommuni-
catis, & interdictis exclusis. Deinde in cap.
Quod in te, de penit. & remissionib. permisum
est officium diuinum à Clericis binis, vel ter-
nis peragi, non cantando, sed legendō sub qua-
tuor præfatis conditionibus. Porro hæc conce-
ssiones extensæ sunt in Cap. Alma, de sententia
excommunicationis. Vbi Pontifex non semel
hebdomade, sed singulis diebus facultatem
facit Clericis Missas celebrandi, &
diuina officia peragendi in quibuscumque Ec-
clesiis, & Monasteriis, illis conditionibus affir-
mat. Hoc vero priuilegium concilium non est
laicis, sed Clericis, seu Ecclesiasticis personis,
qua priuilegio Canonis, & fori frumenti sue
seculare, sue Regulares, sue viri, sue femi-
nae. Iam requireo, num hoc priuilegio Clerici
conjugati fruantur?

Dd 4 Non

312 Theologiæ Moralis. Liber LII.

166

Non fruuntur. Quia licet hi Canonis, & Non fruuntur. fori priuilegio gaudent, hoc priuilegium distinctum plane est. Sic Nauarr. summa. c. 27. numer. 174. Hurtado de interdicto difficultas. 7. numer. 20. Vgolinius tab. 5. c. 8. §. 5. num. 5. Toletus lib. 1. o. 10. Sayrus lib. 5. thesaur. c. 5. num. 34. Co- uarriuias ad cap. Alma, part. 2. Paragraph. 4. numer. 4.

167

Fruuntur.

Frumentum profecto. Quia Clerici coniugati priuilegio Canonis, ac fori gaudentes necessarij adscripti sunt ex mandato Episcopi aliquius Ecclesiæ obsequio iuxta Tridentin. sess. 23. c. 3. Sunt igitur iam ministri altaris constituti. Ergo non debent ab officiis diuinis excludi, sed potius admitti. Ita Sotus in 4. distin. 23. question. 3. articul. 1. post 4. conclusion. Aula part. 5. disputatione 4. sectione 2. dub. 4. conclusion. 4. Co- nincne disputatione. 17. numer. 10. Bonacina tom. 3. disputatione 5. de Cenfir. punct. 4. num. 20. Lay- man. libr. 1. tractat. 5. part. 4. capit. 2. numer. 2. Suarius disputatione 34. sectione 4. numero 1. & 2.

Idem aff-
mo.

Exstimo potiri priuilegio, admittique de- bere sicut ante interdictum admittebantur. Si quidem finis concessionis Pontificia in Cap. Alma, fuit, ut officia diuinia in Ecclesiis tem- pore interdicti perageretur sicuti interdictum; cui intentione manifeste obstatere exclusio Clericorum coniugatorum, qui ante interdi- cillum in officiis diuinis ministrabant.

DVBIVM XXXII.

*Praefatio priuilegio diuina celebrandi officia
Interdicti tempore, posse inturne
Clerici exteri, seu alienigenae?*

169

Non potiū.

tur.

Potiuntur
quidem.

Non potiuntur. Quia cap. Alma, dicitur Canonicos, & Clericos Ecclesiistarum admittendos esse. Quasi diceret, qui illarum Ecclesiistarum non sunt, non debent admitti. Sic Archidiacon. ad c. Alma.

Potiuntur quidem. Quia Clerici exteri ad officia diuinia ut Ecclesiæ ministri antea admittebantur. At Bonifacius VIII. in cap. Alma, concedit, ut diuinia officia peragant fecus ante interdictum: ergo necessario sunt admitten- di. Ita Layman. libr. 1. tractat. 5. part. 4. c. 2. num. 2. Aula part. 5. d. 4. sectione 2. dub. 4. conclusion. 3. Henriquez libr. 13. c. 44. numer. 4. Nauarr. summa. c. 27. numer. 174. Couarriuias ad c. Alma, part. 2. Paragr. 4. numer. 4. Vgolinius tab. 5. capit. 8. Paragr. 5. numer. 5. Sayrus libr. 5. thesaur. cap. 5. numer. 35.

Admittendos esse non dubito secundæ sen- tientia fundamento hærescens. Quod non in- firmant illa textus allata verba, Canonicos, & Clericos Ecclesiistarum admittendos esse. Quia re- feruntur ad distributionum consecutionem, non autem ad celebrationem diuinorum, vii Sayrus annotavit.

171

Cum his se-

tio.

DVBIVM XXXIII.

*Tempore interdicti posse in priuatis Orato-
riis diuina celebrari seruatibus qua-
tnor Cap. Alma, condi-
tionibus?*

Possum quidem. Quia Bonifacius VIII. in cap. Alma, concedit celebrari diuina fieri prius. Ego ubicumque ante interdictum diuina celebrantur, lato interdicto, celebrari pos- sunt, illis quatuor conditionibus alterutatis. Sic Layman. libr. 1. tractat. 5. part. 4. c. 2. num. 2. Aula part. 5. d. 4. sectione 2. sub. 3. conclusion. 3. Nauarr. summa. c. 27. numer. 174. Vgolinius tab. 5. c. 8. §. 5. n. 2. Henriquez libr. 13. c. 46. numer. 1. Sayrus libr. 5. thesaur. c. 5. num. 21. Suarius disputatione. 34. sect. 1. numer. 8.

Non possunt. Quia seruanda est prohibitio diuinorum officiorum vi interdicti facta, nisi in casibus à irre exceptis. Cap. Si sententia de sen- tientia excommunicationis, in 6. At solum inuenitur excepta celebratio in Ecclesiis, & Monaste- rii, exhibitis illis quatuor conditionibus ergo extra Ecclesiis, & Monasteria seruanda est pro- hibitio. Maximè cum finis, ob quem hac consti- tutione fit in Oratoriis priuatis aliisque locis non procedat. Non enim ex eo quod in illis diuinia non peragantur, adest periculum, ut populi deuoti tepeſcat, haereses pallent, & Ecclesiæ debitis priuentur obsequiis. Ita Calderin. tractat de interdicto membro 6. Francus ad c. Alma. 5. Adicimus. num. 1. Couarriuias ad c. Alma part. 2. §. 4. num. 1. Sanchez 1. de matrimonio. d. 8. num. 13. Bonacina. tom. 1. d. 5. de Cenfir. punt. 4. numer. 10.

Probabilem valde primam sententiam esse iudico, sed probabilitatem adhuc secundam, Pontifex enim concedit celebrari diuina tem- porie interdicti, sicut primitus, in Ecclesiis tam, secundum & Monasteriis, non alibi. Profecto rationes, ob quas Bonifacius hoc priuilegium concessit, in Ecclesiis, ac Monasteriis procedunt, non ex- tra. Vnde sit illa verba, in Ecclesiis, & Mono- steriori non gratia frequentioris vobis, sed ad re- stringendam dispositionem fuisse apposita.

DVBIVM XXXIV.

*Tempore interdicti possunt pulsari cam-
pana ad designandum Horarum, nem-
pe Prima, Tertia, &c.
tempus?*

Vna ex conditionibus appositis in c. Al- ma, ut interdicti tempore possint in Ec- cleesiis, & Monasteriis diuina officia celebrari, suppon- est, ne campane pulsentur. Nam cum populis conuocandus non sit, sed potius a diuinis ex- cludendis, expediens non erat signo viftato ad illis conuocationem, viti. Verum ad ea, que non sunt officia diuinia, licitum est, campanas pul- fare verbi gratia, ad conuocandum populum ad

Sect. II. De Interdicto, Dubia. 313

ad concionem, ad Salutationem Angelicam ad Reliquiarum ostensionem, ad delationem Eucharistie, illiusque comitatem. Quasierim vero, num pulsari possint ad designandum Horarum Prima, Tertia, Nonce Vesperarum tempus?

Cerum hoc esse reor, adiiciens ex Suario n. 4 i. hoc privilegium ex Tridentino minime Cerum hoc reuocatum esse. Quia non est concessum singularibus personis, vel Conuentibus; sed Provinciæ, vel Régno.

¹⁷⁶ 176. *Pofunt plant.* Possunt quidem. Quia huiusmodi campanæ sonitu non conuocatur populus, sed solumento Horarum tempus designatur. Sic Bonacina tom. I. *disputation. 5. de Censur. punt. 4. numero. 8. Suarius disputation. 34. sect. 1. num. 19. & alij.*

¹⁷⁷ 177. *Nun pos.* Minime possunt. Quia ea pulsatio non solum destinata est ad designandum Horarum tempus, sed etiam ad conuocandos Clericos ad eas recitandas, & populum ad earum auditio- nem: ideoque tempore interdicti silent. Ita Castro Palao de *Censur. disputation. 5. punt. 5. numer. 14.*

¹⁷⁸ 178. *Hab. mibi opus pl.* Hæc mihi magis placet opinio. Scio enim P. Suarium concedentes huiusmodi campanæ pulsationem ad designandas Horas, illam conuocando populo pulsant, & in Horarum solemnitatem. Nam campanarum pulsatio per se non est prohibita, sed in ordine ad diuina officia. At quia Clerici conuocandi sunt ad officia recitanda, ideo Ecclesia uti assolet signo tabule, vel tuba. *Suarius num. 16. Henriquez l. 13. c. 46. n. 1.*

D U B I V M XXXV.

In festo immaculate Conceptionis Deiparae in omnibus Ecclesiis suspenditur interdictum in tota Hispania?

¹⁷⁹ 179. *Nomina pl.* Sicut, in e. Alma, interdictum suspendi in quatuor principis annis festiuitatibus, scilicet Nativitate Domini, Paschæ, Pentecostes, & Assumptionis Beatisime Mariae. Quam suspenzione interdicti postmodum Martinus V. in constitut. ultim. que incipit, *Ineffabile Sacramentum*. Et Eugenius IV. in constit. 4. incipiente, *Excellensissimum*, extendit ad festum Corporis Christi non solum pro die, sed pro octaua. Leo autem X. privilegium hoc profecto immaculatae Conceptionis Deiparae extendit in tota Hispania. Quasierim autem, an in omnibus Hispaniæ Ecclesiis suspendatur?

¹⁸⁰ 180. *Non sufficit.* Non suspenditur in omnibus Hispaniæ Ecclesiis. Quia concessio illa non fuit absoluta, sed pro illis tantum Ecclesiis in quibus recitatur officium immaculatae Conceptionis ordinatum per quendam Prothonotarium, cuius Missa incipit, *Ereditimini*. Sic Nauarr. summe c. 27. num. 181. Couarruias ad e. Alma, part. 2. §. 5. num. 2.

¹⁸¹ 181. *Supradictum.* In omnibus Hispaniæ Ecclesiis suspenditur. Quia consuetudine effectum est, ut extensio habeat locum, quamvis prædictum officium non dicatur. Ita Henriquez lib. 13. c. 47. num. 4. Aula p. 5. d. 4. sect. 2. dub. 9. Suarius d. 34. sect. 1. num. 41. Castro Palao de *Censur. d. 5. punt. 4. §. 2. num. 17.*

D U B I V M XXXVI.

Privilégia prefata, & alia que mox refra-
ran, circa interdicti suspensionem,
sunt à Tridentino re-
novata;

¹⁸² ¹⁸³ *P*ater præfata tempore interdicti con-
cessa, que dubio proximo expressi, alij sunt
extensio aliquibus Religionibus factæ. De
quibus late Henriquez lib. 13. c. 4. 8. Aula part.
3. d. 4. sect. 2. dub. 9. Manuel in *expofit. Cruciate,*
addit. ad §. 5. num. 3. vbi assert. Religiosis Mé-
dicantibus concessum esse præfatum suspen-
dendi interdictum in suorum Sanctorum festi-
uitatibus: & in festo Circumcisio[nis], Epiphâ-
nie, & in quatuor festiuitatibus Beatae Mariæ
Virginis, & in festis Apostolorum, ac denique
in Dedi[ca]tionis svarum Ecclesiæ festo.
Præterea ex concessione facta Ordini Sancti Hieronymi restatur, posse Mendicantes inter-
dictum suspendere in festiuitatibus Apostolo-
rum, Sanctissima Trinitatis, Sancti Joannis Ba-
ptista, Sancti Marci, & Sancti Luca, & in festo
Omnium Sanctorum, omnijsque fidelium
Defunctorum commemoratione, quatenus di-
citur Missa maior, & sic processio. Iam requiro,
num hæc præficia sunt à Tridentino *eff. 25.*
c. 11. reuocata?

¹⁸⁴ *R*enuocata iam sunt. Quia id Sacra Cardina-
lium Congregatio declaravit. Sic Nauarr. num.
c. 27. num. 190. & conf. 7. de præf. in noua edit.
Garcia de *benef. part. 3. c. 2. num. 278. & part. 5.*
c. 8. num. 87. vbi Cardinalium decisionem refert
Bonacina tom. I. *de Censur. disputation. 5. punt. 1.*
numer. 2. c.

¹⁸⁵ *R*enuocata iam sunt. Quia in Tridentino so-
lum reuocantur præficia aliquibus Religioni-
bus concessa, que omnino eximebantur ab
obseruatione interdicti in Ecclesia matrice po-
siti, vt ex *Collectore præficiorum Ordin.*
Mendicant. verbo *Interdictum i. §. 26. & 27. &*
fact. Sayrus libr. 5. t. 8. fav. c. 13. num. 2. 4. At ex
vii horum præficiorum non eximuntur omni-
no Mendicantes ab obseruatione interdicti, sed
pro aliquibus tantum diebus, & in ordine ad
aliquem effectum. Ita Henriquez libro decimo
tertio, capite quadragessimo octavo, numero primo.
Manuel *questionum Regularium*, tomo secundo,
questione 11. numero secundo. Alterius de inter-
dict. *disputatione prima*, capite quarto, Savrus
libro quinto, capite decimo tertio, numero vigesimo
quarto, & alij.

¹⁸⁶ *Hoc proba-*
derim. Unde consuebit, in quibus ex e. Alma, biliu-
ex Bulla Martini V. & Leonis X. ex præfili-
giisque Religiosorum interdictum generale lo-
ci suspenditur diuina officia permituntur so-
lēniter celebratis, capitis pulsatis, Januis aper-
tis, alta voce, excommunicatis proflus exclusis,
fœd

sed interdictis admissis, ita tamen, ut illi, ob quatum excessum est interdictum latum, altari nullatenus appropinquent, hoc est, nullo modo communicent, neque ab illis oblationes in Missa accipiuntur. Surius d. 24. sect. 1. num. 37. Coninch d. 17. num. 35. Nam de propinquitate secundum locum non videtur commode texus intelligi, cum vix definiti posset, quæ propinquitas sit prohibita.

D V B I V M XL.

Sub Festis Natalis Domini Paschæ, & Pentecostes, in quibus interdictum suspenditur, comprehenditurne primus tantum dies?

187
Primus tamen dies comprehen-
datur.

Primus tantum dies comprehenditur. Quia de solo illo fit Officium Nativitatis, Paschæ, ac Pentecostes; aliis diebus de Sancto Stephano, Sancto Ioanne, &c. vel de Paschatis Octaua. At si ob Officium Octauæ illi s. diebus celebratur priuilegium extendendum esset, ad totam Octauam extenderetur, quod videtur absurdum. Sic Gloss. ad c. Alma, v. Assumptio. Syluester verbo Interdictum 5. quest. 2. numer. 3. Nauar. summa. 27. num. 18. Henriquez lib. 13. c. 47. num. 2. Sayrus lib. 5. c. 15. num. 4. Surius disputation. 34. section. 1. numer. 38. Fillius tr. 18. num. 109.

188
Non comprehenditur tamen primus dies.
Hoc eligo.

Non comprehenditur dies primus tantum, sed omnes dies Festi Nativitatis Domini, Paschæ, ac Pentecostes comprehenduntur. Quia iuxta communem morem loquendi, qui in his maxime spectandus est, illi dies, qui ut Festi obseruantur in Natalitio Domini, Resurrectione, & Spiritu Sancti aduentu in honorem illarum festivitatum obseruantur. Quod non tollit quominus in honorem aliorum Sanctorum simul obseruari valeant. Ita Sotus in 4. distinct. 2. question. 3. art. 1. conclusion. 4. Vitaldus titul. de interdict. num. 137. & 138. Avila part. 5. d. 4. sect. 2. dub. 9. Coninch. d. 17. num. 37. Hurtado de interdict. difficultate 7. numero 24.

Fateor, primam sententiam esse communem sed secundum probabilem admodum esse credo, imo ita iam ex præceptam, ut communem hanc, non illam possim quodammodo nuncupare.

D V B I V M XLI.

*Initium solemnitatis Natalis Domini ad inter-
di suspensionem, sumendumne
est à Laudibus Vigiliæ?*

190
Nonnulla
premitto.

Omnis conuenient hasce festitates à primis Vesperis Vigiliæ incipere. De tribus solemnitatibus Paschalibus assertum Sotus in 4. distinct. 2. question. 3. art. 1. post 4. conclus. Paludanus ibi. distinct. 18. question. 8. articul. 2.

conclusion. 7. & alij incipere à Missa Vigiliæ antecedentis. Et quidem de Festo Paschatis id certum existimo. Quia omnes Doctores conuenient à primis Vesperis incipere Festi Solenitatem: at Vesperæ in Missa Vigiliæ continentur, & simil cum ipsa dicuntur. Ergo à Missa incipit Paschatis solemnitas. De Festa antem Pentecostes hac ratione id probatur. Quia Missa præfatio dicitur de Spiritu Sancto, & communicanda legitur. Ergo Missa illa ad festivitatem diei sequentis pertinet: ac proinde ab eo tempore festivitas incipit. Quæsiem vero de Natalitij Domini Festo, num eius initium sumendum sit à Laudibus Vigiliæ?

Sumendum quidem est. Quia à Laudibus Vigiliæ fit officium duplex, quasi iam Natalis sumendum inchoetur. Sic Paludanus citatus, & probabile esse Sayrus lib. 5. sheaur. c. 13. num. 7. affirmat.

Non est sumendum à Laudibus huius solemnitatis initium, sed à primis Vesperis. Quia si ex eo quod Laudes in Officio Vigiliæ sub Officio duplice recitentur, sumunt initium Natalis solemnitatis, quoad interdictum suspensionem, affirmandum est, ab eo tempore quo Laudes recitari possunt, interdictum suspendi, ac proinde à prima nocte diei antecedentis Vigiliam, esse suspensum: quod est omnino falluum. Ita Surius disputation. 34. section. 1. numer. 40. Polanco in direct. Confess. pag. 150. Avila part. 5. disputation. 4. section. 2. dub. 10. conclus. 2. Palao de Censur. disputation. 5. punct. 4. §. 2. numer. 10.

Cum his opinor. Nam Missæ introitus in Vigilia præscriptus manifeste indicat, hanc ab eo tempore Natalem solemnitatem incipere. Inquit enim Ecclesia: *Hodie sciebitis, quia veniet Dominus, & manu videbitis gloriam eius.* Officium vero duplex, quod in Laudibus, & in Missa Vigiliæ fit, præscribitur, non quod sit initium solemnitatis, sed quia est dispositio ad tantum festum.

D V B I V M XLI.

*In festiuitatibus concessis Cap. Alma, ad interdi-
ci suspensionem, sic iunctum est cadavera de-
functorum publico, & solemniter
sepelire?*

Eccl. locale, vel personale interdictum Ecclesiastica sepulchra priuare. A qua quidem prænatione Clerici eximuntur. c. Quod in te, de pœnit. & remiss. oib. dummodo per sonali speciali interdicto ligati non sint, nec derident ei causam culpabilem. At in huius priuilegij vno quatuor requiruntur conditiones. Prima est, ut sepulchra detur eis in cemeterio Ecclesiæ: vñus obtinuit, ut nomine cemeterij quilibet locus sacer intelligatur. Secunda, ut fiat sine pulsatione campanarum. Tertia, ne sepulchra cum solemnitate (Ecclesiastica) fiat: nam quæ ad humanum honorem pertinet, non prohibetur. Quarta, ut fiat cum silencio, hoc est absque officiis diuinis, quæ more Ecclesiastico dicí assolent. Dubium autem est, num in festiuitatibus

Sect. II. De Interdicto Dubia. 315

tibus in cap. Alma concessis, & aliis Aposto-
licis constitutionibus licet corpora defun-
&orum quorumlibet publicè, ac solemni ritu
sepelire.

¹⁹⁵ Licitum est. Quia quibus communicamus
vivi, defunctis communicare possumus. Cap.
Sane 1. 24. question. 2. Sed in hisce festinatibus
licite Clerici cum omnibus fideliibus in diuinis
officiis communicant. Ergo etiam cum illis
iam defunctis communicare possunt. Et quia
sepulcta Sacra non tam ratione sibi, quam ob-
diuina officia ei adiuncta prohibetur. Ergo
concessis diuinis officiis sepulcta censetur
concedi. Sic D. Antonin. part. 3. titul. 29. cap. 4.
Angel. verb. interdictum 6. num. 25. Sylvestr. ibi,
5. question. 2. Tabien. ibi, 5. num. 12. Nauari. sum.
me cap. 27. num. 18. Henriquez l. 13. c. 44. n. 5.
Bonacina tom. 1. de C. sur. d. 5. punct. 5. numer. 6.
& alii.

¹⁹⁶ Non est licitum. Quia priuatio sepulcta
Ecclesiastica est vnu ex quatuor effeciis
interdicti distinctus à diuinorum officiorum
privinatione. c. Si civitas, de sententia excommunicati-
onis, in 6. & c. Episcoporum, de privilegiis eodem
lib. At laicis tempore generalis localis interdi-
cti denegatur Ecclesiastica sepulcta, quæ solis
Clericis est concessa. Quid in te, de punit. &
remissionib. neque in 6. Alma, hæc denegatio
reuvocatur, cum ibi nulla facta sit sepulcta
Ecclesiastica mentio. Ergo minime possunt
Ecclesiastica sepulcta tradi. Ita Surius d. 55.
section. 1. num. 13. Coninch. d. 17. num. 55. Avila
d. 4. sect. 3. dub. 3. Fillius uirilis at. 8. numer. 99.
Hurtado de interdicto diff. 9. Vgolinus tab. 5. c.
9. §. 1.

¹⁹⁷ Hoc probabilius mihi, concedenti quidem
quibus communicamus vivi posse communi-
care defunctis in eadem re, fecus in diversa.
Vnde cum non communicemus vivi in sepul-
cta Ecclesiastica, sed solum in diuinis officiis,
infertur, cum ipsi defunctis solum in officiis
communicare posse. Abngeo autem, Ecclesia-
stica sepulcta prohiberi ratione diuinorum
officiorum tantum: siquidem vere ratione
sui etiam prohibetur.

DUBIUM XLIII.

Priuilegium Clericis concessum circa Eccle-
siasticam sepulcturam tempore interdi-
cti, extenditurne ad interdi-
ctum locale speciale, si
Clericus illius lo-
ci sit?

¹⁹⁸ Legionis Iura. SI de interdicto locali speciali loquamur, ne-
minim est dubium, Ecclesiasticam sepulcturam
eo tempore cuiusvis prohiberi. Solum est du-
bium, an exceptio, & priuilegium Clericis con-
cessum, circa sepulcturam, extendatur ad interdi-
ctum hoc locale speciale?

¹⁹⁹ Non extenditur. Quia in illo c. Quid in te,
vbi sepulcta Ecclesiastica Clericis deceden-
tibus conceditur, sermo est de interdicto locali
generali. Ergo non debet hæc concessio ad lo-
cale speciale interdictum extendi. Sic Inno-

cent. ad cap. fin. de excess. Prelator. Ioann. Andr.
ad cap. Quod in te, de punit. & remiss. S. Mm.
Astrol. part. 2. libr. 7. titul. 16. articul. 3.
initio.

Extenditur quidem. Quia textus in c. Quid
in te, mentionem faciens interdicti generalis
localis, speciale non excludit: & illa generalis quidem.
interdicti localis mentio facta est, quia inter-
dictum generale est frequentius, non ut dis-
positionem restringeret. Ita Abbas ad cap. Quod
in te, sum. 10. Sylvestr verbo Interdictum 5. au-
mer. 10. Couarruicias ad cap. Alma, part. 2. §. 2.
numer. 7. Henriquez libr. 13. capit. 44. numer. 4.
Sayrus libr. 5. thesaur. capit. 8. à nume-
ro 12.

Communem sententiam affirmantem, Cle-
riuum in ea Ecclesia specialiter interdicta fe-
Hanc sen-
peliri posse, si ipsiusmet Ecclesia sit, defendo.
tentiam eius
Nam licet expediens sit, vt in Ecclesia non go.
interdicta, si commode fieri possit, sepeliatur
nulla tamen est obligatio, cum nulli biuueniatur
Clericus à sepulcta loci specialiter inter-
dicti exclusus, vti ex c. Quid in te, probauit.

DUBIUM XLIV.

Si Clericus illius loci specialiter interdicta
non sit, sed alienus, potestne in eo se-
peliri?

²⁰¹ M Inime potest. Quia cum habeat Eccle-
sias non interdictas, vbi possit sepulcta
amandari, non debet Ecclesia interdicta illi
concedi. Sic Panormit. ad cap. Quod in te, num.
10. Sylvestr verbo Interdictum 5. numer. 10. Co-
uarruicias ad cap. Alma, part. 2. Paragraph. 2.
numer. 8. Henriquez libr. 13. capit. 44. nu-
mero 4.

Potest plane. Quia nullus textus concessam
Clericis sepulcturam tempore interdicti localis
restringit ad propriam Ecclesiam. Ita Hostiens.
ad cap. final. de excess. Prelator. Paludanus in
quarto, distinctione de ima octana, quassione
octana, articulo secundo, conclusione decima.
Sayrus libro quinto, thesaur. capite octavo, nu-
mero decimo tertio. Avila parte quinta, dis-
putatione quarta, sectione terria, dubio se-
cundo.

Hanc sententiam probabiliorē esse credi-
derim. Nam ex eo, quod Clericis in cap. Alma, bilius esse
concessum fit diuina celebrare, tam Clericos
illius Ecclesie, quam alienos admitti posse
non dubito. Ergo eadem ratione ex concessio-
ne sepulcta Clericis facta emnes indifferen-
ter poterunt admitti. Quia ratio concessionis
eadem in omnibus est, scilicet Clericalis Oc-
do. Praterquam quod plures essent Clerici
ab Ecclesiastica sepulcta exclu-
di, cum plures adiungit nulli
speciali Ecclesiæ ad-
scripti.

DUBIUM XLV.

DVBIVM XLV.

Interdictus potestne in cœmeterio
diuina celebrare , &
audire?

²⁰⁵ Nonnulla **C**ap. *Sacra*, de sententia excommunicationis,
& Cap. *Is.*, cui, eodem titulo, in 6. deciditur
permitto. interdictum esse priuatum ab ingressu Ecclesie. Aliquando tamen hic effectus suspensionis
tribuitur. Cap. *Cum medicinalis*, de sententia ex-
communicationis. Requirit tamen hic effectus,
speciale sententiam; quia non est annexus
interdicto absolute, sed est quasi nouum inter-
dictum. Cuius effectus sunt priuatio, & exclusio
ab exercitio Ordinis Sacri in Ecclesia, & à se-
pultura in ipsa, eiusque cœmeterio. Cap. *Is.*, cui.
Item ab auditione diuinorum officiorum in ea-
dem Ecclesia. Cap. *Præsenti* 5. q. 2. & Cap. *Is.*, cui.
Nomine Ecclesiæ venit quolibet Templum
Episcopi auctoritate ad sacra peragenda de-
putatum. c. *pennula*. de immunit. *Ecc.* Quæsi-
erim ergo, an interdictus possit in cœmeterio diuina
celebrare, & audire?

²⁰⁶ Non potest. Quia sepultura in cœmeterio
huic interdicto prohibetur: ergo etiam censem-
da est prohibita celebratio, & auditio diuinorum.
Et quia si cœmeterium contignum Ecclesie sit, sub Ecclesia videtur comprehensum. Ar-
gum. Cap. *Si ciuitas*, de sent. excomm. in 6. vbi in-
terdicta Ecclesia, cœmeterium contignum illi
interdictum esse censetur. Sic Paludan. in 4.
diff. 18. q. 7. a. 3. concl. 2. Fauer Glossa ad c. *Is.*, cui,
v. *Cœmterio*, de sent. excomm.

²⁰⁷ Potest sane. Potest quidem in cœmeterio diuina cele-
brare, & audire, non sepeliri. Quia c. *Is.*, cui.
Pontifex loquutus de sepultura dixit, interdicto
cuique prohibitam esse tam in Ecclesia,
quam in cœmeterio. At cum de diuinis officiis
loqueretur, solum Ecclesiæ expressit, subdens
ibi celebrantem irregulariter fieri. Ergo satis
indicavit, officia diuina in cœmeterio non esse
tempore interdicti prohibita Ita Glossa ad cap.
- *Is.*, cui, v. In ea. Anchæ ibi, n. 1. Geminian. num. 6
Nauar. c. 27. n. 17. 0. Vgol. tab. 5. c. 16. §. 2. num. 2.
Sayr. l. 4. thef. a. 7. n. 16. & l. 5. e. 9. n. 2. & 23. Bon-
ac. tom. 1. d. 5. pun. 5. n. 1. Fill. tr. 18. n. 10. 3. Suar.
d. 35. sed. 4. a. n. 12.

²⁰⁸ Hoc dicendum. Fateor enim, accessorium
naturam principalis sequi: attamen id in fau-
ribilibus, nō in odiosis. At si in c. Si Ciuitas, sub
interdicto Ecclesiæ cœmeterium contignum
comprehendatur, non est, quia cœmeterium
Ecclesiæ sit accessorium: sed ne Ecclesiæ interdi-
ctum eludatur; quod in casu nostro non pro-
cedit: hoc enim interdictum non afficit Eccle-
siam, sed personam in ordine ad Ecclesiæ: vnde
est si cœmeterium sit Ecclesiæ accessorium,
quia tamen non est accessorium personæ in
ordine ad Ecclesiæ interdictæ, ex interdicto
ab ingressu Ecclesiæ non, infertur, esse à cœ-
meterio interdictum.

DVBIVM XLVI.

Diaconus, cui est Ecclesiæ ingressus interdi-
ctus, potestne extra Ecclesiæ exti-
stens, Euangelium cantare, vel
Missam audire?

Potest profectò. Quia hic non in Ecclesia,
sed extra diuinam audit, ac ministrat. Sic Potiſſus
Henriquez libro 13. capite 43. numero 4.
Aula parte 5. disputatione 4. dubio 5. ante 6.
conclusion.

Non potest. Quia Euangelium canens uni-
cam cum sacrificante in Ecclesia actionem Non potest
confituit, & moraliter censem in Ecclesia fieri. Ita Geminian. ad cap. *Is.*, cui, n. 7. D. Antonin.
p. 3. tit. 26. c. 2. §. 2. Syluester verbo Interdictum
6. q. 6. Vgolinus tab. 5. c. 16. §. 2. num. 2. Fillius
tractat. 18. num. 104. Bonac. tom. 1. disputation.
5. punt. 5. num. 11. Surius disputation. 35. p. 4.
num. 7. & 8. Sayrus libr. 5. thesaur. capi. 9. nu-
mer. 20.

Hæc communem quidem eligo sententiam.
Quia huicmodi persona interdictus non pro-
hibetur materialis in Ecclesiæ ingressus, sed forma-
lis, scilicet, ne diuinorum, quæ in Ecclesiæ
sunt particeps sit. Ergo seu Euangelium can-
ens, seu Missam exaudiens, formaliter init
Ecclesiæ.

DVBIVM XLVII.

Tempore, quo diuina non celebrantur, inter-
dictus ab Ecclesiæ ingressu potestne
Ecclesiæ ingredi, ibi que precies
fundere?

²¹¹ Non potest. Quia cap. *Latorum* 33. queb. 1.
cuidam matricide prohibetur Ecclesiæ
ingressus per integrum annum, & subdit, ut
ante fores Ecclesiæ stans, orans, & deprecans Deum
perseneret. Ergo non potest intra Ecclesiæ
orare, ac Deum deprecari. Sic Calderin. de in-
terdict. memb. 2. Abbas ad cap. *Cum Ecclesiæ*, n.
3. Tuschus de visitat. & regim. Eccl. c. 2. num. 7.
Vgolin tab. 5. c. 16. §. 1. Alter. de interd. a. 7. cap. 1.
sect. 4. Surius d. 35. sect. 4. n. 23. Fillius. tract. 18.
num. 105.

Potest equidem. Quia Tempora deputata sunt
eo fine præcipuo, vt ibi Sacra Solemniter per-
agantur, & populus ad ea audienda congre-
tur: ergo Templum ingrediens quando nec la-
cra peraguntur, nec ea audire potest, non vide-
tur ingredi Templum formaliter, & quatenus
institutum est: nec proinde nec præceptum vio-
lare. Ita Bonac. tom. 1. disputation. 5. punt. 5. nu-
mer. 11.

DVBIVM

D V B I V M X L V I I I .

An ex vi interdicti ab Ecclesie ingressu quis prohibetur Sacra menta in Ecclesia recipere?

prohibitionem Ecclesiasticam in re graui delinquit. Dubito autem, an mortaliter delinq uit Clericus officia diuina in loco interdicto celebrando?

Non delinquit. Quia non videtur tam gravis materia esse, quam Sacramentorum recep tio Non delin quatur ministratio. Sic Caiet. v. *Interdicti violatio, quia dubius tamen, nec audens absolute proferre sententiam.*

215 **P**rohibetur quidem. Quia ideo interdictus huismodi priuatus Ecclesiam ingredi, cum diuina celebrantur, quod Ecclesia ad id praecipue est deputata: at etiam deputata est ad Sacramentorum receptionem ergo Sacramentorum receptio censeri debet esse prohibita: praeceps cum Sacramentorum receptione nobilis quid sit, quam diuinorum officiorum assistentia. Sic Gloss. ad c. *Præfatis* 5. q. 2. & ad c. *De viro refundo* 12. q. 2. & ad c. *Latorum* 33. q. 2. vbi prohibito Ecclesie ingressu, simul prohibetur non sunt absque manifesto textu, vel ratione: At nullus est textus, ex quo colligatur interdicto ab Ecclesie ingressu prohibitam esse Sacramentorum receptionem: quin potius ex c. *Sacra, de senti, excom. &c. l's cui, eod. tit. in 6.* non leviter inferunt concessam esse: siquidem solom ibi memoratur, prohibitam ei esse diuinorum celebrationem, & auditionem, & sepulturam: ergo cum nulla de Sacramentorum receptione mentio fiat, intelligi debet esse permissa. Ita Henr. l. 13. c. 32. n. 2. Aul. p. 5. d. 4. dub. §. conc. 6. Bonac. tom. 1. d. 5. pun. 5. n. 12.

216 Non prohibetur. Quia poena extendenda non sunt absque manifesto textu, vel ratione: At nullus est textus, ex quo colligatur interdicto ab Ecclesie ingressu prohibitam esse Sacramentorum receptionem: quin potius ex c. *Sacra, de senti, excom. &c. l's cui, eod. tit. in 6.* non leviter inferunt concessam esse: siquidem solom ibi memoratur, prohibitam ei esse diuinorum celebrationem, & auditionem, & sepulturam: ergo cum nulla de Sacramentorum receptione mentio fiat, intelligi debet esse permissa. Ita Henr. l. 13. c. 32. n. 2. Aul. p. 5. d. 4. dub. §. conc. 6. Bonac. tom. 1. d. 5. pun. 5. n. 12.

217 Spectato iuriis rigore probabiliorem hanc reor esse sententiam. Fator enim, Ecclesiam deputatam esse ad Sacra menta ministranda, & recipienda: ex interdicto autem ab ingressu Ecclesie non prohibetur quis omnibus ad que Ecclesia deputatur: sed illis tantum, quae ex aliquo texto colliguntur. Cum vero ex nullo colligatur Sacramentorum receptionem prohibiri, haud est assenserendum.

D V B I V M L.

An laicos peccatum, et si secluso Ecclesie contemptu, violentia, & fraude, diuinis officiis in loco interdicto assistat?

221 **C**eterum est, laicos Sacra menta recipientes dum interdicto illigantur, gravis peccatum committere. Quia directe ab eorum receptione vi personalis interdicti excludantur: & cum materia gravis sit, non est, unde a lethali excusat. Idem est si illa in loco interdicto recipient. Quia eo ipso, quo Sacerdotibus prohibita est Sacramentorum administratio, consequenter eorum receptione prohibetur. Si vero de assistentia diuinis loquamus, multi sunt casus, in quibus omnes ferunt Doctores laicū peccatum mortale committere affirman. Verto autem in questionem, an seculo Ecclesie contemptu, violentia, & fraude, aliisque circumstantiis extrinsecis peccatum mortale laici committant, si in loco interdicto diuinis assistant.

222 Nullum per se peccatum committunt. Quia nulla extat lex prohibens laicos diuinorum officiorum assistentiam in loco interdicto: sed formam Clericis, ne officia diuina laicis presentibus peragant. Sic Caiet. v. *Interdicti violatio.* §. pen. Nauar. sim. c. 27. n. 187.

223 **C**ommittunt per se aliquod peccatum. Quia cap. Si sententia, de sententi excommunic. in 6. al seritur, laicos tempore interdicti diuina extra. Civitatem interdictam audire posse: committunt, quod frustra aduerteretur, si possent in Cite nitate

224 Aliquod peccatum. Nullum per se peccatum committunt.

CAPVT XI.

Circa Peccatum, Et pñas violentium Interdictum.

D V B I V M X L I X .

Clericus violans interdictum officia diuina in loco interdicto celebrando: peccatum lethali?

225 **E**ccl. est, Clericum violantem interdictum sive personale, sive locale ministrando Sacramentum, vel illud recipiendo, mortaliter delinquere. Quia contra Escob. & Mend. Theol. Moral. Tom. VI.

Questionis
lata.

318 Theologiæ Moralis. Liber LII.

vitate interdicta divina audire. Ita Doctores
eum, & Caietano, & Nauarro exceptis, lures
Dubio sequenti citabo.

²²⁵ *Hoc verum* Existimo nimis late in hac re Caietanum,
laicos & Nauarum esse locutos. Nam sic assidentes
esse reor.

Ecclesiæ intentioni aduersantur, quæ est laicos
ab officiis diuinis in loco interdicto celebratis
remouere: alias non prohibetur in c. Alma, ne
campanis pulsatis, néve alta voce, & apertis
ianuis officia celebrarentur.

Quia sic videtur decerni in cap. fin. de excessu
Prelat. Sic Gloss. hic, verbo irritus. Contra duas
ad c. Alma, part. 2. §. 2. num. 2. Avila part. 5. d. 5.
dub. 4. Suarus d. 3. 4. sect. 4. n. 1. 6. Laym. l. 1. r. 5.
p. 4. c. 3. n. 3.

Non incurrit suspensionem maxime à iuris-
dictione. Quia ex prædicto textu huicmodi Non iuris-
pena non colligitur, siquidem sententia ibi sit.
annullatur non ob interdicti violationem,
sed quia inique latæ fuerit. Ita Sayr. l. 5. thes.
c. 14. n. 12. plutes referens. Coninch. d. 17. dub.
4. numer. 7. Bonacina tom. 1. disput. 5. punt. 7.

Cum his opinor. Quia sine manifesta textus
expressione, non est tam gravis pena impo-
nenda. Moneo Religiosos, qui interdictum ge-
nerata loci, quod ab Ecclesia matrice oblitera-
tur, in suis Ecclesiis non obseruantur, vel ce-
lebrando, vel alios ad officia diuinæ admitten-
do, ultra præfatas penas excommunicationem
incurrere, teste Suarus dis. 3. 4. fin. 19.
& aliis.

D V B I V M L I .

*An mortale sit laicos diuinis sine Eccle-
sia contemptu in loco interdicto af-
fistere?*

²²⁶ Mortale *Mortale* Mortale non est, sed veniale solum-
modo. Quia comparatione laicorum
hæc assistentia non videtur gravis mate-
ria, maximi si ea fuerit in officiis diuinis pre-
ter Missæ Sacrificium. Sic Sylvest. v. Interdictum
6. n. 7. Sotus in 4. dist. 22. q. 3. a. 1. concil. 6. Henr.
l. 1. 3. c. 46. n. 3. Valent. tom. 4. d. 7. q. 8. pun. 2. Avila
p. 5. d. 5. dub. 2. &c. alij.

²²⁷ Mortale quidem est ex suo genere. Quia af-
Est morta. fistentia diuinis officiis gravis materia est, ad
quam si ex voto quis obligaretur, non est du-
biuum, mortaliter in illius transgressione pecca-
tum. Cum ergo ex vi interdicti hæc assisten-
tia laicis sit prohibita, efficitur, laicos transgres-
siones hanc legē lethaler esse peccatores. Ita
Innocent. ad c. Tanta, de excessu. Prelator. num. 2.
D. Antoninus p. 3. tit. 27. c. 4. fine. Suarus d. 3. 4.
sect. 5. n. 4. Fillicius tr. 18. n. 54. & 81. Coninch.
disput. 17. num. 64. & 67. Hurtado de interdict.
disput. 10. à num. 3. 2. Bonacina. tom. 1. d. 5. punt. 7.
numer. 1.

²²⁸ Probabile satis primam sententiam esse
Hoc proba- induco, sed probabiliorem secundam. Cuius
bilium. gratuitati transgressionis non obest, quod indi-
recte laicis hæc prohibito facta sit: modo vere
sit facta. Sicuti non obest, ut fideles excommu-
nicatum denunciatur vitare teneantur, quod
communicatio huiusmodi indirecte illis sit in-
terdicta, directe autem excommunicato.

D V B I V M L II .

*Violatores interdicti localis incurrontne
suspensionem?*

²²⁹ *Ceterum est.* Clericos violantes interdictum
Cetera sup. per Ordini Sacro annexum actum, irregularitatem incurre. Extra huc vero casum nullam
pono. esse Clericis irregularitatem impositam.
Itē Clericum, vel Religiolum violante interdi-
ctum locale, reddi inhabilem ad electionem
tam actuum, quam passim. Quæsiem autem
in violatores interdicti localis suspensi-
onen incurvant?

²³⁰ *Incurront* Incurront quidem suspensionem ab officio
quidem. & beneficio, & consequenter à iurisdictione

D V B I V M L III .

*Clericus non interdictus, & in loco non in-
terdicto admittens interdictos ad celebra-
tionem, &c. incurrit interdictum ab Ecclesia
ingressu. Ad quod opus est, ut sit à iurisdictio-
ne Ordinaria exemptus?*

²³¹ *E* X eo quod Clericus non interdictus, & in
loco non interdicto admittat interdictos ad
celebrationem, &c. Sacraenta ministret, sappo-
vel sepulturam Ecclesiasticam concedat, ir-
regularis non est. Quia nullibi constat, hanc
penam ab hoc delictum esse appositam: & ir-
regularis solummodo in casibus à iure ex-
premissis incurrit. Est tamen ei Ecclesiæ ingre-
sus interdictus quoque ad arbitrium eius,
cuius sententiam contempnit, competenter la-
tis faciat. c. Ep. scporum, de privileg. in 6. Que-
rim vero, num ad hanc penam incurram, opus si-
t, ut Clericus ab Ordinaria Episcopi
iurisdictione sit exemptus?

Opus quidem est. Quia cap. prædicto dicitur:
Clerici scolares, vel Regularis quantumcumque
exempti. Sic Nauarr. summa capite vigesimo sp.
quinto, numero nonagesimo quarto. Henrquez
libro decimo tercio, capite quadragesimo terio,
numero terio. Suarus disputatione trigesima
quarta, sectione quarta fine. Avila parte quin-
ta, disputatione quinta, dubio quarto, conclusione
quarta.

Opus non est. Quia ly. Quantumcumque
exempti non ad restringendam, sed potius ad
ampliandam dispositionem, est appositum. Ita
Sayr. l. 5. thes. c. 14. n. 8.

Probabile hec, sed probabiliorem reor esse
secundamq; textu magis accommodata est
& cum de penis agitur, mitior leg. expostio
est præferenda.

CAPVT

non est interdictum, Censura, sed quædam pœnalis prohibitio ab interdicto distincta.

CAPUT XII.

Circa Interdicti Relaxationem.

D V B I V M LIV.

An quoad aliquos effectus manente interdicto suspendi id posse à quocumque feratur?

D V B I V M LV.

Destructa Communitate interdicta, si aliquis ex illa subsistat, ligaturne interdicto?

Cessat interdictum absque absolutione, subiecto illius destructo: ut si latum sit in aliquam Ecclesiam, illa vero omnino destruantur, cessabit interdictum: quod non est verum cum locus Ecclesie interdictus est; quia ibi manet solum Ecclesia. Idem dixerim de Communatis interdictis: si enim haec omnino extincta sit, illius interdictum cessabit; quia cessat subiectum, cui inesse debet. Quæsiem autem, an si destruxerit Communitate, aliquis ex illa subsistat, adhuc interdicto ligetur?

Ligatur quidem. Quia iura Communatis in ipso perseverant. Argum. *Sicut municipij,* Ligatur. *Quod cuiusquerum in se sit.* Sic Alterius de interdicto. *d. 11. c. 3.* Bonac. *tom. 1. de Cens. d. 5. pun. vlt. n. 3.*

Non ligatur. Quia interdictum Communatis non illigit singulas personas, nisi quatenus Communatis partes sunt. Ad destructa Communitate partes illius esse non possunt: ergo Ita omnes reliqui Doctores, quos memorat, ac sequitur Castro Palao de *Cens. d. 5. punct. 7. §. 1. n. 2.*

Idem affirmo videns legem illam *Sicut municipliis ad summum probare, iura favorabilia Communatis singulos destruxerit Communitate retinere, non autem probat penalis grauari.*

D V B I V M LVI.

Parochus, aliasve proprius Sacerdos potest ne interdictum personale speciale non referuatum in foro conscientiae relaxare?

Certum est, interdictum personale speciale relaxari posse tum ab Episcopo, tum à Religiosis habentibus priuilegium absolventi à Censuris, ut ex communī docet Henricus. libr. 13. capit. 35. numer. 3. Auila part. 5. *disputat.* 6. dub. 2. Dubium vero est de Parocho, aliove Sacerdote proprio, num possit in foro conscientiae interdictum hoc per sonale speciale relaxare?

Minime potest. Quia speciale ad hoc priuilegium requiritur. Vnde Religiosi ad confessiones audiendas approbat, nequeunt huiusmodi relaxare interdictum, nisi speciale ad id habeant priuilegium. Sic Henricus. 13. c. 35. n. 2. Sayrus. 1. s. thes. c. 15. n. 22. Auila p. 5. d. 9. dub. 1. *concl. 2.*

Potest plane. Quia hoc interdictum, sicut & *excommunicatio non priuat absolutione Sacra-* ne.

Ee 2 mentalis

mentalium, quæ est ratio propter quam Doctores concedunt posse Parochum ab excommunicatione non reservata absoluere, præcipue quia ratio dispositionis in cap. *Nuper*, de sententia excommunicationis, procedit circa hanc Censuram non reservatam. Ita Suarius disputation. 38. section. 8. numer. 9. Coninch. disputation. 17. numer. 77. Layman libr. 1. tractat. 5. part. 4. cap. 5. numer. 3. Bonac. tom. 1. disputation. 5. puncto ultimo, numer. 6. Filiucius tractat. 18. capit. 5. quæst. 8.

²⁴⁸ Idem censeo. Ideo enim Glos. ad cap. *Prae-*
Idem affirmo. *senia*, de sententia excommunicationis, in 6. verbo
Generaliter, æquiparat Censuras excommunicationis, & interdicti personalis specialis quo-
ad absolutionem. Dixi verò *Non reservatum*:
nam ab interdicto personali speciali referua-
to nullus alios præter ipsum, cui est facta
reservatio, vel illius Superiorum absoluere
poterit.

DVBIVM LVII.

*Ad interdictum relaxandum, necessariumne
est iuramentum de non patrando am-
plius delicto, ob cuius causam interdictum
est latum?*

²⁴⁹ *Questionis statu.* **N**ulla est determinata forma relaxandi in-
terdictum, sed illa sufficit, quæ voluntatem
absolucionis exprimat. Nec ceremonia
aliquæ, ac solemnitez in huius Censuræ ab-
solutione sunt præscriptæ. Quæblerim autem,
an necessarium sit iuramentum de non pa-
trando amplius delictum, ob cuius causam in-
terdictum fuit latum?

²⁵⁰ *Necessarium est.* **Q**uia pro absolutione ab
excommunicatione Censura semper requiri-
tur, nec sine illo absolutione conferatur: idemque
assebat in absolutione interdicti obseruari: er-
go innuitu huiusmodi iuramentum esse ne-
cessario addicendum. Sic Sayrus libro quinto,
theam, capite decimo quinto fine, iundicis iis,
quæ tradit libro quarto, capite decimo septimo,
numero trigesimo. Argument. Cap. *Super eo*,
el 2. & Cap. *Venerabilis de sententia excommuni-
cationis*.

²⁵¹ *Non est ne-
cessarium.* **N**on est necessarium. **Q**uia huiusmodi iura-
mentum pro sola absolutione ab excommuni-
catione semper innungitur, non semper pro
aliarum Censurarum absolutione: ergo innun-
tetur, ad eam necessarium non esse. Ita Suarius
d. 38. sect. 3. n. 1. *Palao de Cens. disp. 5. punct. 7. §. 2.*
num. 11.

²⁵² *Authoris
sententia.* **E**go quidem existimo expeditius admodum
esse, vt iuramentum exigatur, maxime cum de-
lictum est graue: non tamen esse necessarium,
sed præstite satisfactione reali, si fieri potest:
sin minus cautione de satisfaciendo data,
absolutionem absique iuramento
adhibito concedi
posse.

CAPUT XIII.
*Circa casus nonnullos, in quibus
ipso iure latum est inter-
dictum.*

DVBIVM LVIII.

*Ut interdicto afficiatur, qui impedit Le-
gatos, vel Nuncios Apostolicos, ne
suum officium libere exerceant: debet id
impedimentum apponere consuetudinis
prætextu?*

Ontineretur interdictum in Extra-
uag. *Supergentes*, deconfutandis inter-
communes. Ibi enim Domini Re-
gnis, Castris, Ciuitatis, Oppidi, vel
alterius loci impeditentes, ne Le-
gatus, vel Nuncio Apostolicus in suas terras
ingrediatur, neve suum liberè exequatur offi-
cium, excommunicationi subiecuntur, & eorum
Regna, Ciuitas, Castrum, & loca supp-
nuntur interdicto, dum in ea contumacia per-
sisterint. Quarum autem, an hoc impedimen-
tum apponere debeant consuetudinis prætex-
tu, ut hac Censura illigentur?

Debet prætextu consuetudinis apponere.
Quia in præfatione huins constitutionis, quæ
est aduersus Dominos temporales præten-
dentes sibi competere ex consuetudine, ne villus
Legatus ab ipsis non perciverit eorum terras in-
grediatur, munusque suum exerceat: quam
consuetudinem vt rationi contrariam, & Apo-
stolice authoritatē detrahentem Pontifex re-
probat. Præterea Rubrica, sub qua hæc con-
stitutio collata est id confirmat: enim *De con-
suetudine*. Sic *Suar. d. 37. sect. 1. n. 22.* Alterius de
interd. d. 1. c. 3. fine.

Non debet sub consuetudinis prætextu im-
pedimentum adiicere, sed fatus est, quoenamque
titulo præfetur. Quia licet Pontifex occasione
dominorum, qui prætextu consuetudinis hoc
impedimentum Legatis Sedis Apostolice ap-
ponebant, hanc constitutionem edideritam
cum legem solit in futurum, nullus consuetu-
dinus meminit. Ita Ponac. tom. 1. d. 5. qu. 3. pars. 5.
Sayr. l. 5. theb. c. 1. z. n. 2. Toler. l. 1. c. 54. n. 1. Vgol.
tab. 5. c. 3. n. 7. Syluest. 2. ver. Interdictum 4. quæl.
1. num. 7.

Communior, ac tñior sententia est, opus
non esse ad hanc Censuram incurrandam, quod
præfetur impedimentum prætextu consuetu-
dinis: sed fatus est, quoenamque titulo ap-
penatur. Ideoque omnes, quos legi, Doctores præ-
ter Suarium, & Alterium, nihil amplius requirent
ad hanc Censuram incurrandam, nisi quod Se-
dis Apostolica Legato impediatur ingressus,
& eius munera exercitum.

DVBIVM

Sect. II. De Interdicto Dubia. 321

DVBIVM LIX.

*Prohibitio illa Cap. Quicumque, de
hæret. quo locus, in quo hereticus
sepultus est, in perpetuum priuatur, ne
alios recipiat, estne proprie Inter-
dictum?*

²⁵⁷ *I*nterdicti localis specialis casus continetur
in prefato cap. *Quicumque*. Nam si hæreticus
eiusve receptor, defensor, vel fautor traductor
scienter Ecclesiastica sepultura, locus ille, in
quo sepultus est, in perpetuum priuatur, ne
alios recipiat. Quæsterim, an hoc verum sit interdictum?

²⁵⁸ Verum interdictum est. Quia unus ex inter-
dicti effectibus est personam interdictam Ecclesiastica sepultura priuare, vel locum interdi-
ctum. Etum huiusmodi sepultura incapacem esse, hoc
est in eo sepeliti. Sic Paludanus in *quarto*, *di-
finitione decima octaua*, *questione octaua*, *arti-
culo primo*, *Sayrus libro quinto*, *thesaur. capite
duodecimo*, *numero decimo*, *Filiucius tractat.* 18.
num. 140. & alii.

²⁵⁹ Non est interdictum verum, sed prohibitio,
ne inibi alius fidelis sepelitur. Quia si interdi-
ctum esset, priuaret officiis diuinis, & Sacra-
mentis, non autem sola sepultura Ecclesiastica.
Ita Suanus *disputatione triginta septima*, *secunda
sectione prima fine*. Alterius de interdicti *dispu-
tatione duo decima capite quarto*, *numero vigesimo
octauo*. Bonacina *tom. 3. disputation. 4. question. 3.*
punct. 7.

²⁶⁰ Hoc verius esse iudico, maximè cum haec
prohibitio non extendatur ad totum Tem-
plum, sed solummodo ad locum illum, seu tu-
mulum, in quo cadaver hæretici, vel eius fau-
toris sepultum est.

DVBIVM LX.

*lebrantes, vel celebrari facientes divina in Ci-
uitatibus, Castris, vel locis ab Ordinario inter-
dictis, Cap. Episcoporum, de privilegi. in 6.
interdicuntur. At he actions prestante nec-
fazione sunt in interdicto locali generali, ve
Censura locum habeant?*

²⁶¹ *N*eo Cap. interdicuntur ab ingressu Eccle-
siæ omnes quantumcumque exempti, cuiuscumque
Ordinis, status, vel conditionis existan-
t, qui scienter celebrant, vel faciunt cele-
brari diuina in Civitatibus, Castris, Villis, (nisi
quatenus eis à iure conceditur,) seu locis aliis
interdictis ab Ordinariis, seu delegatis Iudici-
bus, vel à iure. Quive excommunicatos publice,
vel interdictos ad diuina officia, Ecclesiastica
Sacramenta, vel Ecclesiasticam sepulturam
admittere presumperint. Interdicuntur autem
hi, donec de transgressione huiusmodi ad arbitri-
um eius, cuius sententiam contempnere,
competenter satisfecerint. Quia satisfactione
polita, interdictum cessat; quia solum usque ad
satisfactionem competentem est latum. Quæ-
Esob. & Mend. Theol. Moral. Tom. VI,

*I*sto autem voluitur, an præfatae actiones, præ-
stande necessario sint in interdicto locali ge-
nerali, vt sit locus huiusmodi interdicto?

Non sunt necessario præstandæ in interdi-
cto locali generali, sed latiss est, si in interdicto
locali speciali præstentur. Quia textus videtur *necessario*
generaliter loqui, vt colligitur ex verbis super-
ius relatius. Sic Bonacina *tom. 3. d. 4. q. 2. punct. 6.*
numer. 3.

Sunt necessario in interdicto locali genera-
li præstandæ. Quia hæc constitutio præcipue *Necessario*
est lata ad comprimentam exemptionis au-
daciæ: exempti autem solum in interdicto *sunt*.
generali locali loci exemptionem pretendere
posunt, & non in speciali interdicto. Ita Suanus
disput. 37. section. 1. num. 5., *Filiucius tractat.* 18.
num. 147.

Hoc verius esse existimo. Nam verba textus
solum interdicto generali perfectè accommo-
dantur. Inquit enim: *Scienter celebrant, vel fa- effe puto.
ciunt celebrari diuina in Civitatibus, Castris,
Villis, seu locis aliis. At Civitas, Castrum, Villa,
& locus subiecta sunt generalis interdicti.*

DVBIVM LXI.

*Personæ hoc interdictio Cap. Episcoporum, com-
prehensa suntne solum secularis,
vel Regulares à iurisdictione
ne Ordinaria
exempti?*

*S*olum sunt secularis, vel Regulares à iuris-
dictione Ordinaria exempti. Quia hos vo. *Solum excep-
tum Pontifex speciatim* hac Censura compri-
pti sunt huic
meri: nam Ordinaria iurisdictioni persona *interdicta*
subiecta ab Ordinariis compelli poterant, nec *obnoxij*,
opus erat, vt à Pontifice Censura hac compel-
lerentur. Sic Nauarr. *cap. 27. num. 157.* Couarr.
ad cap. *Alma. part. 1. §. 6. num. 9.* Suanus *disput.
37. section. 1. numer. 5.* *Aquila part. 5. d. 5. dub. 4.*
& alii.

Non sunt solum secularis, aut Regulares
exempti, sed & non exempti. Quia illa dictio, *Non sunt*
Quantumcumque exempti, non est restrictiva, *solum exem-
pti* dilutionis, sed ampliativa. Ita Gloss. *ibi, verb. pt. 1.*
Ingressum. Sylvest. v. Interdictum 6. §. 2. Angel.
ereditum num. 5. Bonacina *tom. 3. d. 4. q. 2. punct. 6. n. 9.*
& alii.

Hoc verius esse iudicarim. Nam si attente
textus verba illa, *Omnis quantumcumque exem. Hoc verius
pti cuiuscumque Ordinis status, vel conditio esse reor.
nis existat, perpendatur, hunc sensum*
procudubio reddunt: quicumque Clericos, vel
secularis, vel Regularis, etiam si summi exem-
ptus sit.

CAPVT XIV.

*Circa Cessationem à Di-
uinis.*

E. e. 3 DVBIVM

D V B I V M LXII.

*An triplex Cessationis effectus sit
annexus culibet Cessa-
tioni?*

²⁶⁸ *Effectus triplex communiter Cessationi à
Questionis
statu.* **E**ffectus triplex attribuitur, scilicet priuatum diuinorum officiorum, sacramentorum, & Ecclesiastice sepulture. Quæsiem verò an hi effectus culibet cessationi sunt annexi?

²⁶⁹ *Non sunt.* Non sunt. Quia non solum à Summo Praefule (de quo non est dubium,) sed à quolibet Indice cessatio partialis potest imponi, hoc est, quoad unicum colummodo effectum, & non quoad omnes verbi gratiâ, quoad privationem diuinorum officiorū, & non quoad Sacramentorum, vel Ecclesiastice sepulture. Hac enim potestas nullibi restricta videtur. Sic Suar. d. 39. scilicet 2. n. 15. & scilicet 4. n. 4. Fill. tractat. 18. numer. 172. &c. 187.

²⁷⁰ *Sunt anni-
xi omnes.* **S**unt plane culibet cessationi annexi. Quia hi effectus annexi sunt cessationi ex iure communi statuto in cap. Non est 11. de sponsal. ibi: Nulla officia diuinâ celebrari permitteatis. Quod ius immutare nemo, à Pontifice, potest. Sicut ergo nullus potest excommunicationis effectus restringere, quia iure communi sunt statuti; sic nec cessationis effectus poterit restringere. Ita Henr. l. 1. c. 3. 2. n. 1. & c. 5. 4. n. 1. Say. l. 5. thes. c. 18. n. 7. Bonac. tom. 1. d. 6. pun. 3. n. 8. Avila p. 6. d. 3. dub. 4.

²⁷¹ *Hoc lange* præter Pontificem cessationis effectus limitare probabilitus. **P**rof. Neque placet mei Suarij (eius venia dixerim) responsio n. 4. Pontificem illo in colloquio de speciali cessatione. Nā Doctores omnes inde sumunt argumentum, ad affirmandum, cessationem quamlibet prohibere omnia officia diuinâ, neque habere locum indulgentiam faciam in cap. Alma mater. Præterea si cessatione partialis: & quoad particulares effectus, & non quoad omnes imponi posset: effet multiplex cessatione, sicut est multiplex interdictum, quam tamen multipliciter nullo modo iura agnoscunt.

D V B I V M LXIII.

*Prinile
gium concessum in Cap. Alma,
extenditur ad Cessa-
tionem?*

²⁷² *Questionis
statu.* **P**rimus effectus cessationis est prohibitus diuinorum officiorum. cap. Non est vobis, de sponsal. Quæ prohibitus etiæ directe Clericos afficiat, laicos etiam comprehendit. Suario d. 39. scilicet 2. n. 14. Filliatio tr. 18. n. 166. & Bonacina tom. 1. d. 6. pun. 3. n. 4. attestantibus. Dubitamus autem, num priuilegium concessum in cap. Alma, de sent. excom. in 6. vt possint Clerici officia diuina celebrare in loco interdicto, submissa voce, ianuis clausis, & campanis non pulsatis ad cessationem à diuinis extendatur?

Extenditur quidem. Quia cessatione hæc sp. 273
statu iure antiquo sub interdicto continebatur. Et quia rationes, quibus morus fuit Pontificis quidam. sex ad concedendum, ut tempore interdicti generalis diuina celebrarentur illa moderatione, scilicet, ne fidelium deuotio teperceret, ne haereses pullularent, & que in cessatione à diuinis procedunt. Ergo priuilegium interdicto concessum ad cessationem debet extendi. Sic Archidiacon. ad c. Si Canonici. principio. Paludan. in 4. d. 18. q. 8. a. 3. n. 38. Nauart. summ. c. 27. mm. 189. Villadie. de irregul. ob viol. tironem interdict. §. Dicitur est. & cap. 5. de interdict. numer. 1. 5. Pd. burgo suorum. confess. libr. 3. titul. 33. questione 221.

Non extenditur. Quia si licet. Canonicis tempore cessationis generalis, sicut licet tempore interdicti Horas Canonicas dicere possent, & deberet, eas Horas recitare, nec priuati possent distributionibus, sed necessario eas incurarentur. Quo posito, non esset obligatus eas illis solvere, qui causam cessationis deducunt. De facto obligatur in c. Si Canonici. 6. Si autem, de officio Ordinarij, in 6. & aperte colligitur ex c. Dilectis, de appell. & c. lxxv. fragabilis, & cap. Si Canonici. 8. cap. Quamvis, de officio ordin. in 6. & Clement. 1. de sent. excom. Sit Medina summ. lib. 1. c. 1. §. 14. Henriquez lib. 13. c. 5. numer. 2. Sayrus l. 5. thes. 0. 19. n. 2. Surius d. 39. scilicet 2. n. 7. Avila p. 6. d. 1. dub. 3. Coninch. d. 17. n. 8. Laym. l. 1. tr. 5. p. 4. c. 6. n. 1. Bonac. to 1. d. 6. pun. 1. Hurtad. de cass. diff. 2. n. 8.

Hæc sententia communior quidem, veior mihi est. Quia non est eadem ratio in cessatione, ac in interdicto, ut priuilegium pro interdicto concessum ad cessationem extendatur. Nā cessatione diuinis rarissime, & ob virginissimam canam imponitur, & tentatis pluribus alii remediis, & semper ob consumaciam aliquies inſtingendam. Secus cōtingit in interdicto. Profecto si limitationes, quæ in interdicto licent, in cessatione licerent; cessatione non esset grauamen speciale supra interdictum, quod esse contra Ecclesiæ usum quis non videat?

D V B I V M LXIV.

*Priuilegium concessum pro illis quatuor fe-
stis in Cap. Alma mater,
extenditur ad Cessa-
tionem?*

Priuilegium illud pro festis Natalis Domini, Palchæ, Pentecostes, & Assumptionis Deipara pro tempore interdicti, ad cessationem minime extendit. Quia non est eadem ratio indulgentia huius in cessatione, ac in interdicto: est enim grauamen specialissimum super illud. Sic Bonacina tom. 1. disputation. 6. pun. 6. 1. Layman. libr. 1. tractat. 5. part. 4. cap. 6. numer. 2. Surius disputation. 39. scilicet 2. numer. 7. & alij.

Extenditur quidem. Quia id colligitur ex ipso texto Cap. Alma. Nam ibi conceduntur interdicti diibus celebrari diuinæ officia non in vi permissionis, sed constitutionis, & ordinationis, inquit enim,

In illis festiuitatibus Natalis Domini, Pascha, Pontecolles, & Assumptionis B. Virginis Mariae campanæ pulsuntur, & iannis apertis, & alta voce diuina officia solemniter celebrentur: ergo aduersus hanc constitutionem non potest cessatio, quæ ab inferiore Pontificis indicata est, vim habere. Ita Couar. ad cap. Alma, p. 2. §. 5. n. 5. Henr. l. 13. c. 13. num. 3. Gutier. l. 1. Canonic. q. 9. c. 10. Sayr. l. 5. thes. c. 19. nu. 6. Sanch. l. 7. de marr. d. 8. n. 18. Auila p. 6. d. 1. dub. 6. concl. 1. Laym. l. 1. tr. 5. p. 4. c. 6. n. 3. Inclit. Suar. d. 39. sect. 2. n. 23.

Ego autem iudico, iuriis rigore spectato veram omnino primam sententiam esse: at spe-
cata consuetudine & æquitate, hanc exten-
sionem faciendam proculdubio esse. Sicque
cognoui Doctores almae Universitatis Salman-
ticensis respondisse.

DUBIVM L XV.

Ex vi privilegij concessi audiendi diuina, vel celebrandi tempore interdicti: pos- suntne tempore cessationis diuina audi- ri, vel celebrari?

²⁷⁹ *Nepossum.* **M**inime possunt. Quia (vt supra vidimus) cessatio sub interdicto non comprehen-
ditur, sed ab eo distinguitur. Ergo priuilegium ad interdictum nequit ad cessationem extedi.
Quod maxime procedit in privilegio singula-
ribus personis concessio, quod Christi sumen-
dum est. Sic Nauar. sum. c. 24. n. 189. Suar. d. 19.
sect. 2. n. 11. Sayr. l. 5. c. 19. nu. 15. Bonac. to. 1. d. 6.
pun. 1. fine.

²⁸⁰ *Possunt plam.* Possunt plane. Quia late priuilegium illud est interpretandum, maxime cum iure antiquo parum cessatio ab interdicto distinguebatur. Ita Couar. ad cap. Alma part. 1. §. 4. numer. 7. Henrquez lib. 13. c. 53. n. 3. Et refert ita sensi-
le quodam iuriis peritos Salmantenses con-
sultos. Sayr. l. 5. cap. 19. n. 5. Auila p. 6. d. 1. dub. 5.
concl. 2. limitans casu, quo priuilegium conce-
sum fuerit ante constitutionem Cap. Alma.

²⁸¹ *Autoris nifatio.* Ego quidem exstimo priuilegium non extendi ad cessationem, si sicut singula-
ribus personis concessum: extendi au-
tem si sicut concessum communitati vel per-
sonis ratione dignitatis, vt est priuilegium concessum Episcopis audiendi vel cele-
brandi tempore interdicti in Cap. Quod nonnullis, de priuileg. & Cap. ultim. eodem titul. in sexto. Hoc enim priuile-
gium late, illud vero stricte est interpre-
tandum. Id autem est certum, casu quo priuilegium extendatur, Missam, & of-
ficia diuina celebranda secreto esse!, &
moderatione Cap. Alma apposta, & assertua.

DUBIVM LXVI.

*Licetne tempore cessationis in particulari-
binos vel ternos recitare Canonicum of-
ficium?*

Non licet. Quia id prescribi videtur in c. 282
Permitimus de sent. excom. ibi: Nulla di-
nina officia permitatis, aliquatenus celebrari. Et
c. quod inter, de pœnit. & remis. concessa facultas
recitandi tempore interdicti binis, vel terni,
minime est ad cessationem trahenda. Sic Do-
ctores Salmantenses teste Sayr. l. 5. thesau. c.
19. num. 4.

Licet equidem. Quia haec recitatio non est
publica, & solemnis, sed priuata, que nec in-
terdicto, nec cessatione tollitur. Et quia extra
Ecclesiam haec recitatio licita est, vt Doctores
asserunt. Ergo etiā in Ecclesia. Nā cum publica
solennitas abest, accidentale videtur esse quod
recitatio illa in Ecclesia geratur. Ita Sayr. vbi
sup. Henr. l. 13. c. 53. n. 2. Suar. d. 39. sect. 1. nu. 14.
Bonac. to. 1. d. 6. pun. 3. n. 3. Laym. l. 1. tr. 5. p. 4. c. 6.
num. 2.

Longe probabiliorem hanc sententiam ef-
fe crediderim. Cui non obstat textus in c. Per-
mitimus, quia intelligendus est de permissione probabili,
officii publici. Textus vero c. Quod in te, non
concedit facultatem, sed quod alias licitu erat,
declarat. De pulsione demū campanarū idem
est dicendum, ac de interdicto, nullo scilicet
modo licere in ordine ad diuina officia pulsa-
ri. Secus vero ad alia officia, quæ diuina non
sunt, nisi consuetudo in contrarium ab Eccle-
sia matrice obseruetur.

DUBIVM LXVII.

*Innihilane est Cessatio, non ferantur conditioni-
bus cuiuslibet civica censuras, in c. 1. de sent. ex-
com. in 6. prescriptis?*

Causa materialis, seu delictum, ad cuius
Clementationem ferenda est cessatio debet
esse grauissimum, & manifestum notoriterate
facti, vt eius scandalo possit cessatione occur-
ri: neque in contrarium stare potest consuetu-
do, ut protè irrationabilis, & in grauamen Eccle-
siae cedens. Colligitur ex c. Irrefragabilis, de officiis
ordinar. & c. Si Canonicis, & cap. Quamvis eodem
tit. in 6. Insuper haec causa, propter quam im-
ponitur, exprimi debet instrumento publico
per Tabellionem, seu patentibus aliis litteris
sigillo authenticō munitis, quæ debent tradi
ei, contra quem cessatio indicitur. Præterea
debet prius delinqens moneri, an emenda-
tionem, & satisfactionem præstare velit, neque
enim cessatio, quæ grauissima pœna est, indici
potest nisi pro contumacia. Porro ha conditions
sunt eiudem rationis cum illis, quæ
prescribuntur in c. 1. de sentent. excom. in 6. pro
qualibet censura ferenda. Nam require, an ad
validitatem cessationis debeat ferari om-
nes predictæ conditions?

Ecce 4. Debent

²⁸³
*Nonnulla
suppono.*

Theologiæ Moralis. Liber L II.

324

285
Debet nec-
essario

Debet necessario, ita ut aliqua deficiente
invalida sit cessatione. Quia Doctores plerumque
conveniunt præfatas conditiones cœmunes es-
se omnibus cessationibus sive impositis à Ca-
pitulo, sive à Prælato. At in c. *Quamvis*, de offi-
ciosis Ordinariis in 6. dicitur. *Parte cessante, & supra*
scripta non feruante (sicut que in illo c. con-
tinentur, & que lata erant in c. *Si Canonici, &*
in c. Irrefragabili, quæque in c. Quamvis renouan-
*tur) Cessatio non feruatur. Si igitur non est fer-
uanda cessatione, illis conditionibus in eius im-
positione feruatis; ergo illæ conditiones sunt
pro valore cessationis necessariae. Sic *Sayr. I. 5.*
the. c. 18. n. 16. alios referens. *Auila p. 6. d. 2. dub. 2.*
Et de cessationibus à Capitulo impositis af-
serit *Suar. d. 39. sett. 3. n. 13.* *Coninch. d. 17. n. 90.**

286
Necessario
non debent.

Non debent necessario omnes ha- conditio-
nes feruati. Quia in c. *Quamvis*, &c. c. *Si Cano-*
nici non redditur sententia invalida. Et ex ipso
iure naturali prædictæ conditions pro valo-
*re cessationis non requiruntur. Ita *Suar. d. 38.**
sett. 4. n. 8. & 11. *Coninch. d. 17. n. 90.*

287
Authoris
resolutio.

Existimo, in qualibet cessatione has condi-
tiones esse obseruandas, at ob eorum defec-
tum non fore irritam cessationem, sed solum iniustā.
Tantum de monitione crediderim necessariā
esse eam scilicet, quæ sufficeret ad notitiam
habendam de cessatione imponenda, quæque
ad valorem cuiuscumque censuræ requisita fo-
ret: non autem quod siat tali tempore, & modo,
quo in præfato c. *Quamvis* præscribitur.

DUBIVM LXVIII.

Si Capitulum, Sede vacante, velit cessationem
imporovere, debentne quadam conditions ei præ-
scriptas necessario obseruare?

288
Nonnulla
præmitto.

Præter supradictas conditiones, alia sunt
feruanda pro cessatione imposta à Capitu-
lo, scilicet, ut ad hanc cessationem imponen-
dā, conuocentur omnes, qui connocandi elæcti
pro electione quavis facienda: qui inter se de-
bent conferre, an expediat cessationem im-
poni? Et consultatione factæ suffragia sunt feren-
da, & ex maiori parte sufficiunt cessatione de-
cernitur. Alias sicut electio sine hac conuoca-
tione, consultatione, ac determinatione est
nulla c. *Coram dilecto c. Propter, de elecit.* Sic ces-
satio, quæ electione comparatur in c. *Quamvis*,
de officiis ordinariis nulla erit, vt annovit. Sayr. I.
the. c. 8. n. 14. Quæstio igitur est, num Capitu-
lum Sede vacante debeat has conditions in
cessatione ferenda obseruare?

289
Debet qui-
dem.

Debet quidem. Quia textus in c. *Quamvis* has
præscribit conditions obseruandas à Capitu-
lo, seu conuentu, qui ex maiore parte Canonico-
rum, seu conuentualium coalescit. Sic *Auila*
p. 6. d. 2. dub. 2.

290
Non debet.

Non debet. Quia Capitulum, Sede vacante,
non per se, sed per Vicarium electum iurisdic-
tionem exercet iuxta Tridentinum *ses. 24. c.*
16. Ita *Suar. d. 39. sett. 3. n. 10.*

291
Authoris
resolutio.

Ego existimo, primam sententiam veram
esse, casu quo capitulum, seu conuentus per se
cessationem indicaret. At cum Capitulum, Se-

de vacante, non per se, sed per Vicarium electum
iurisdicitionem exerceat, ea de causa ad impo-
nendam cessationem non indiget. Canonico-
rum conuocatione, & aliis in c. *Quamvis* præscriptis,

DUBIVM LXIX.

*Religiōsī exempti obligantur feruare, & pub-
licare in suis Conuentibus Cessationem imposi-
tam à Prælato, seu Capitulo, & in Ecclesia
matrice obseruatam?*

Certum est, grane piaculum perpetuum,
qui cessationem celebrationē diuinorum officiorū, administrationē, vel receptionē statu quo-
cramentorum violauerit. Quia legem Ecclesiasticam ob grauiissimam causam impositam transgreditur. Solum est dubium, an Religiōsī exempti obligantur feruare ac publicare in suis Monasteriis cessationem imposta m à
Prælato seu Capitulo, & in Ecclesia matrice obleruaram?

Non obligantur. Quia Tridentinum *ses. 25.*
c. 12. de Regul. solum præcipit obseruari censura, ac interdicta: At cessatione à diuinis nec est censura, nec interdictum etiam penale: ergo in prædicto decreto non continetur. Sic Alterius
de interd. d. 2. 8.

Obligantur equidem. Quia Concilij decre-
tum expeditum fuit in confirmationem Cle-
menti. de sent. excom. vbi tam Regulares exem-
pti obligantur, interdicta, & cessationes à diuinis
feruatas ab Ecclesia matrice obleruare. Ita
Bonac. tr. r. d. 6. punel. 3. n. 10. *Palao de conf. d. s.*
pun. 9. §. 4. n. 2.

Hoc dicendum. Nam licet textus in princi-
pio solus interdicti mentionem gesserit, col-
ligitur sub interdicti nomine voluisse cessationem
nà diuinis comprehendere: ut colligatur
ex illis verbis: *Quod etiam in interdicto, & ces-*
*sationibus &c. quæ indicant, antea de interdi-
ctis, ac cessationibus sermonem esse factum.*
Præterea in cessatione magis virgintatines
obligantes, ut Religiōforum conuentus cum
Ecclesia matrice conformentur.

DUBIVM LXX.

*Contrahiturne Irregularitas à Clerico violante
cessationem generalē?*

Nilla pena est laicis cessationem violan-
tibus ipso iure imposta, sed iudicis arbitrio
paniri debent. Clericos vero, & Religiōsī penam
exempti quam non exempti imposta
est excommunicatio ipso facto in Clementi. de
sent. excom. Debet tamē cessatione esse gene-
ralis, & ab Ecclesia matrice obleruari nam ex
violatione cessationis specialis nulla pena ip-
so iure contrahitur. Quia nulli habetur, nec
de prædicta cessatione loquitur Clementina.
Quæquierim autem, num irregularitatē pena
contrahatur à Clerico violante hanc cessa-
tionem generalē ab Ecclesia matrice obler-
uaram?

Con

Sect. II. De Interdicto, Dubia. 325

297 Con trahitur quidem. Quia in dicta Clement. i. celsatio æquiparatur interdicto, ob eius violationem irregularitas contrahitur.
Ceteribus.

Sic nonnulli Doctores quos, presso nomine memorat Castro Palao de censur. disputatione quinta punto non Pareg. quart. numer. 4.

298 Non contrahitor. Quia pena huiusmodi nullibi est expressa, & irregularitas non conurabit nisi in casibus à iure expressis. Non contra-
latur.

*Cap. Ita cui, de sententia excommunicationis in sexto. Ita Palao citatus. Gloss. ad cap. Si Canonici. Abbas ad cap. Dilectis filiis, de appellat. numero decimo octavo. Palud. in 4. distinctione decima ob una articulo tertio du-
mero trigesimo octavo. Nauart. summ. capite de-
cimo septimo numer. 189. Suarius disputatione trigesima nona sectione prima numero octavo.
Avila part. 6. d. 3. dub. 2. concl. 4. Henr. l. 13. e.
54. n. 3. Sayr. l. 5. thef. cap. 18. num. 9. & alij apud
iplos.*

299 Verius hoc. Quia licet in Clement. i. celsa-
tio æquipareatur interdicto, idest solum quoad penam excommunicationis impositam Reli-
giois interdictum, & cessationem generalem non obseruantibus: non tamen quoad reliqua omnia.

D U B I U M L X X I .

Potest per appellationem suspendi celsatio, si executioni mandata non sit?

NON potest suspendi. Quia non à iure, sed per iudice decernitur: ideoque ad factum pertinet, quod non videtur appellatione sul-
pendi posse. Sic Abbas ad c. Dilectis filiis. Vil-
ladieg. relatus à Couar. ad c. Alma. p. 2. §. 2. m. 1.
Sayr. l. 5. thef. c. 17. n. 7.

Suspendi potest. Quia per appellationem impeditur interdictio imponentis, & ex defec-
tu iurisdictionis nulla erit celsatio. Ita Couar. ci-
tatus. Saar. d. 39. sect. vlt. m. 3. Henr. l. 13. o. 12.
num. 1. & in Gloslit. O. Auila part. 6. d. 3. dub. 1.
concl. 1.

Crediderim, sententiam cessationis exec-
utioni mandatam appellatione non suspen-
di; quia secum trahit executionem, que resolu-
tio nulla alia via impedi potest, quam relaxatio-
ne. At bene suspendi posse, si executioni mandata non sit; quia per appellationem (vt dixi) impeditur iur-
isdictionis imponentis, vnde nulla erit celsatio.

300 Non potest.

301 Poteſt qui-
dem.

302 Anterioris
resolutionis.

LIBER

PAR
VII.